

Radviliškio rajono savivaldybė

Projekto pavadinimas: **RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BAISOGALOS MIESTELIO BENDROJO PLANO KEITIMAS**

Planavimo organizatorius: **RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

Plano rengėja: **UAB „SOSTINĖS STUDIJA“**

Teritorijų planavimo rūšis: **BENDRASIS PLANAS**

Etapas: **RENGIMO ETAPAS**

Stadija: **SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS**
Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita

Tomas: **IV**

Metai: **2024**

Projekto Nr. TPDRIS **TPD Nr. K-VT-71-21-435**

Pareigos	Vardas, pavardė	Atestato Nr.	Parašas
Direktorė	Andželika Kažienė	ATP 1682	
Projekto vadovė	Andželika Kažienė	ATP 1682	

RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BAISOGALOS MIESTELIO BENDROJO PLANO KEITIMO SUDĖTIS

1 TOMAS	ESAMOS BŪKLĖS ĮVERTINIMAS
2 TOMAS	BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMAS
3 TOMAS	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas
4 TOMAS	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita
5 TOMAS	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS
6 TOMAS	VISUOMENĖS DALYVAVIMO TASKAITA

TURINYS

ĮVADAS	3
1 INFORMACIJA APIE PLANO RENGIMO ORGANIZATORIŲ IR RENGĖJĄ	5
2 PLANO TURINYS, PAGRINDINIAI TIKSLAI IR ŠAŠAJA SU KITAIŠ PLANAIŠ IR PROGRAMOMIŠ	6
2.1 Plano pavadinimas, planavimo tikslai ir uždaviniai	6
2.2 Plano šašaja su kitaiš planaiš ir programomiš	8
2.3 Plano alternatyvų aprašymas	9
2.3.1. Bendrojo plano keitimo galiojimo teritorija ir ribos	9
2.3.2. Sprendinių turinys	9
2.3.3. Sprendinių alternatyvų aprašymas	11
3 ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	13
3.1 Urbanistinės struktūros vertinimas	13
3.2 Socialinės ir ekonominės aplinkos vertinimas	14
3.3. Susisiekimo sistemos vertinimas	16
3.4. Inžinerinės infrastruktūros vertinimas	17
3.5. Gamtinės aplinkos ir aplinkos būklės vertinimas	19
3.6 Aplinkos būklės pokyčiai, jeigu planas nebus įgyvendintas	22
4 TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS, APRAŠYMAS	23
4.1 Saugomos teritorijos ir gamtos paveldo objektai, „Natura 2000“ teritorijos	23
4.2 Kitos biologinės įvairovės išsaugojimui svarbios teritorijos	24
4.3 Kraštovaizdžio morfologinė struktūra ir vizualinis estetiš potencialas	28
4.4 Gamtinis karkasas	31
4.5 Nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės	35
4.6 Kitos teritorijos ir objektai	39
5 SU PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS, YPAČ ATKREIPIANT DĖMESĮ Į PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU APLINKOS APSAUGAI SVARBIOMIŠ TERITORIJOMIŠ	41
6 TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS ARBA NACIONALINIŲ LYGMENIŲ NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU PLANU	44
7 GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖŠ APLINKAI	47
8 PRIEMONĖŠ PLANO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖŠ APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI	55
9 VERTINIMO, ĮSKAITANT VISUS SUNKUMUS, SU KURIAIŠ SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS	56
10 NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖŠENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS	57
11 SANTRAUKA	58
GRAFINĖ DALIŠ	60

ĮVADAS

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas rengiamas vadovaujantis Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. A-720-(8.2) patvirtinta Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programa, planavimo sąlygomis bei remiantis Lietuvos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, taisyklėmis ir kitais norminiais dokumentais, reglamentuojančiais teritorijų planavimą.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas - planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, konsultuojama, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) tikslai:

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
- užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su tam tikromis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, atsižvelgiama į šių konsultacijų ir kitų viešumą užtikrinančių procedūrų rezultatus;
- užtikrinti, kad bendrojo plano rengimo organizatoriai turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

SPAV ataskaita parengta vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo reikalavimais bei Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu (SPAV apimties nustatymo dokumento vertinimo subjektai pastabų nepateikė). Vertinimo ataskaitoje aprašomos plano sprendinių įgyvendinimo galimos reikšmingos pasekmės aplinkai ir pateikiama informacija, nurodyta Aprašo 2 priede.

Bendrojo plano Planavimo darbų programos 13.2 punkte nurodyta, kad Vystymo koncepcija nerengiama, todėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros atliekamos sprendinių konkretizavimo stadijoje. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai lyginami su galiojančio Baisogalos miestelio bendrojo plano (2010 m.) sprendiniais.

Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo proceso dalyviai pagal vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo reikalavimus yra:

- Plano organizatorius – Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- Visuomenė;
- SPAV subjektai:
 - Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
 - Aplinkos apsaugos agentūra;
 - Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
 - Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos;
 - Radviliškio rajono savivaldybės administracija;
 - Su planuojama teritorija besiribojančios savivaldybės: -

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas yra rengiamas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinės sistemoje (TPDRIS). Rengiamo dokumento numeris: **K-VT-71-21-435**.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros vykdomos per TPDRIS: strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita (toliau – SPAV ataskaita), informaciniai pranešimai apie galimybę susipažinti su parengta SPAV ataskaita ir viešą svarstymą, visuomenės pasiūlymai, visuomenės pasiūlymų registracijos žurnalas, vertinimo subjektų išvados, SPAV ataskaitos tvirtinimo dokumentas ir kiti Planų ir programų strateginio

pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše nurodyti privalomieji dokumentai bus įkelti į TPDRIS planavimo procesui tęsti.

Visuomenė dalyvauja vertinant rengiamą teritorijų planavimo dokumentą Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme ir LR Vyriausybės 2013-12-18 nutarime Nr. 1267 „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka (su vėlesniais pakeitimais).

1 INFORMACIJA APIE PLANO RENGIMO ORGANIZATORIŲ IR RENGĖJĄ

Duomenys apie plano rengimo organizatorių:

Įmonės pavadinimas	Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktorius
Adresas, telefonas, el. paštas	Aušros a. 10, LT-82196 Radviliškis Tel. +370 422 69 003 El. p. informacija@radviliskis.lt Savivaldybės interneto svetainės adresas www.radviliskis.lt

Duomenys apie Bendrojo plano rengėją:

Įmonės pavadinimas	UAB „Sostinės studija“
Įmonės adresas, telefonas, el. paštas	Preilos g. 39b-7, Neringa Adresas korespondencijai: Užupio g. 16-26, Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. paštas: andzelika.studija@gmail.com

Duomenys apie strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento rengėją:

Įmonės pavadinimas	UAB „Sostinės studija“
Įmonės adresas, telefonas, el. paštas	Preilos g. 39b-7, Neringa Adresas korespondencijai: Užupio g. 16-26, Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. paštas: andzelika.studija@gmail.com
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos	Andželika Kažienė, projekto vadovė, SPAV ataskaitos rengėja
Kontaktinio asmens adresas, telefonas, el. paštas	Užupio g. 16-26, Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. paštas: andzelika.studija@gmail.com

2 PLANO TURINYS, PAGRINDINIAI TIKSLAI IR SĄSAJA SU KITAIŠ PLANAIŠ IR PROGRAMOMIS

2.1 Plano pavadinimas, planavimo tikslai ir uždaviniai

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas (toliau – Bendrasis planas).

Planuojama teritorija: Baisogalos miestelio teritorija, plotas 398,7 ha.

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas.

Teritorijų planavimo dokumento rengimo pagrindas:

- Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 21 d. sprendimas Nr. T-424 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo ir planavimo tikslų nustatymo“;
- Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. A-720-(8.2) „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo planavimo darbų programos patvirtinimo“ patvirtinta Planavimo darbų programa (toliau - Planavimo darbų programa).

Planavimo tikslai ir uždaviniai:

Planavimo tikslai:

1. įvertinti esamą miestelio teritorijų funkcinį zonavimą (pagal žemės naudojimo būdus) ir numatyti platesnį galimą alternatyvių funkcinų zonų reglamentavimą, kad būtų užtikrintas racionalesnis žemės naudojimas;
2. sudaryti sąlygas darniai teritorijos raidai, nuosekliai erdvinės ir funkcinės integracijos politikai įgyvendinti, teritorijų sanglaudai;
3. kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertės gyvenimo sąlygas;
4. identifikuoti teritorijas, kuriose turėtų būti išlaikomas architektūrinis miestelio savitumas ar gairės, kuriomis galėtų būti nustatomos šios teritorijos;
5. nustatyti prioritetingas Savivaldybės infrastruktūros plėtros kriterijus, išskirti prioritetingas infrastruktūros plėtros teritorijas, įvertinti prioritetingas infrastruktūros plėtros kaštus ir įgyvendinimo etapus;
6. įvertinti sprendinių įgyvendinimo prioritetus.

Planavimo uždaviniai:

1. numatyti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;
2. optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą;
3. numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones;
4. nustatyti Baisogalos miestelio teritorijos socialinės infrastruktūros sistemos vystymo poreikius;
5. patikslinti urbanizuotų ir (ar) urbanizuojamų teritorijų vystymo poreikius;
6. detalizuoti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą;
7. patikslinti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo ir formavimo kryptis;

8. detalizuoti Baisogalos miestelio teritorijos kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, vertingą kraštovaizdį reprezentuojančias apžvalgos vietas ir iš jų atsiveriančias panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;

9. tobulinti ir vystyti istoriškai susiklosčiusią urbanistinę struktūrą, architektūrinę erdvinę kompoziciją.

Privalomieji reikalavimai Baisogalos miestelio teritorijos bendrajam planui rengti:

1. Baisogalos miestelio teritorijos bendrajame plane nustatyti privalomuosius teritorijos naudojimo reikalavimus:

1.1. detalizuoti aukštesnio lygmens bendrojo plano nustatytus teritorijos naudojimo erdvinės struktūros elementus (nustatomos atskirų gamtinio karkaso struktūrų ir jų elementų, atskirųjų želdynų ribos, saugotinos kelio želdinių atkarpos, viešosios erdvės);

1.2. detalizuoti aukštesnio lygmens bendrojo plano teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus, nustatant teritorijos naudojimo tipą kartu su didžiausiais leistiniais užstatymo intensyvumo ir užstatymo tankio rodikliais, galimus užstatymo tipus, užstatymo aukštį.

Planavimo sąlygos

2.1.1 lentelė. Teritorijų planavimo sąlygų sąrašas

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Planavimo sąlygų Nr.	Pastabos
1.	Radviliškio rajono savivaldybės administracija	REG 23251626 2024-09-12	Pranešimas apie neišdavimą laiku
2.	LITGRID AB	REG 186441 2021-07-23	Atsisakymas nagrinėti ne pagal kompetenciją pateiktą prašymą
3.	Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM	REG 202157 2021-12-06	Pranešimas apie sąlygų neišdavimą laiku
4.	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos	REG 186490 2021-07-26	
5.	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos	REG 186437 2021-07-23	
6.	Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos	REG 186197 2021-07-22	
7.	Valstybinė miškų tarnyba	REG 186109 2021-07-22 REG 326683 2024-04-26 REG 22865365 2024-09-04	
8.	Aplinkos apsaugos agentūra	REG 186384 2021-07-23	
9.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM	REG 186331 2021-07-23	
10.	AB „Energijos skirstymo operatorius“	REG 316407 2021-07-21 REG 316407 2024-04-25 REG 22865365 2024-08-29	
11.	AB „Placiajuostis“	REG 186286 2021-07-22	
12.	AB Lietuvos automobilių kelių direkcija	REG 187143 2021-07-29	
13.	Viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra	REG 186609 2021-07-26	Atsisakymas nagrinėti ne pagal kompetenciją pateiktą prašymą
14.	Lietuvos kariuomenė	REG 187468 2021-08-02	
15.	AB „Lietuvos geležinkeliai“	REG 186871 2021-07-07	

**Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.**

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Planavimo sąlygų Nr.	Pastabos
16.	AB „Amber Grid“	Raštas REG 186871	Atsisakymas nagrinėti ne pagal kompetenciją pateiktą prašymą
17.	Telia Lietuva, AB	REG 186243 2024-07-22	
18.	UAB „Radviliškio vanduo“	REG 23251608 2024-09-12	Pranešimas apie neišdavimą laiku
19.	UAB „Baisogalos bioenergija“	REG 23251644 2024-09-12	Pranešimas apie neišdavimą laiku

2.2 Plano sąsaja su kitais planais ir programomis

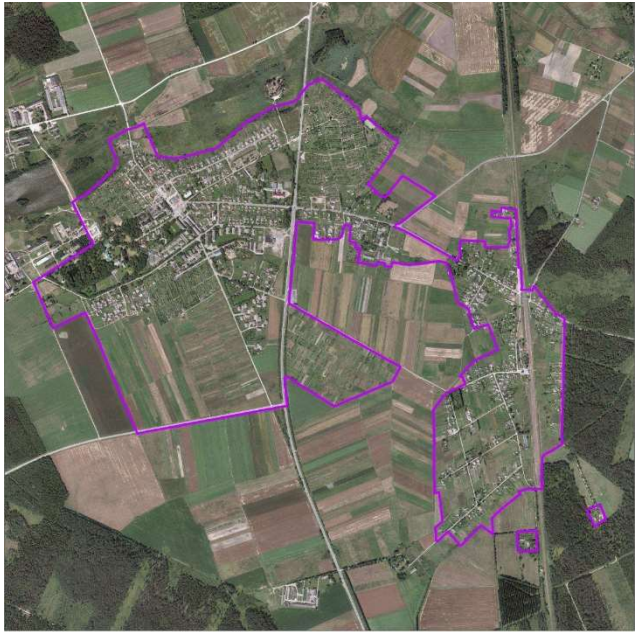
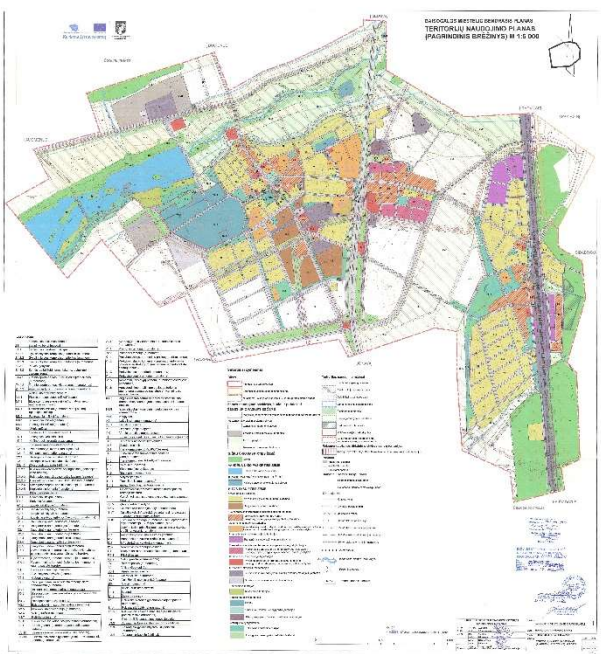
Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas rengiamas įvertinant ir atsižvelgiant į jo sąsajas su šalyje bei regione parengtomis strategijomis, programomis ir planais, nurodytais bendrojo plano keitimo planavimo darbų programoje ir institucijų išduotose planavimo sąlygose. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio ir atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir kitų strateginių dokumentų bei programų (projektų) nuostatų reikalavimai (2.2.1 lentelė).

2.2.1 lentelė. Planavimo dokumentai, programos

Eil. Nr.	Planavimo dokumentas
	Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai
1.	Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789, T00087007
2.	Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas, T00089406
3.	Baisogalos miestelio bendrasis planas, T00031877
	Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai
1.	Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 (pripažintas sudedamąja Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalimi)
2.	Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-68, T00053906 (100002000239)
3.	Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-67, T00053907 (100002000240)
4.	Šiaulių apskrities nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, T00054153 (100002000268)
5.	Radviliškio rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, T00054159
6.	Šiaulių apskrities miškų tvarkymo schema, T00085699
7.	Radviliškio rajono vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymo specialusis planas, T00077861
8.	Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano, patvirtinto Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. T-1026 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano tvirtinimo“ keitimas, T00089151
9.	Radviliškio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas, T00070655
10.	Dviračių ir pėsčiųjų takų sistemos išvystymo Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje specialusis planas, T00075933
11.	Specialusis susisiekimo komunikacijų, reikalingų sunkiasvoriams ir didžiagabaričiams bei kitiems kroviniams vežti naujos atominės elektrinės statybai planas, T00074907

2.3 Plano alternatyvų aprašymas

2.3.1. Bendrojo plano keitimo galiojimo teritorija ir ribos

Rengiamo Bendrojo plano keitimo galiojimo teritorija ir ribos. Vadovaujantis Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. A-720-(8.2) „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo planavimo darbų programos pavirtinimo“ patvirtinta planavimo darbų programa ir planuojama teritorija.	Galiojančio Bendrojo plano galiojimo teritorija ir ribos. Vadovaujantis galiojančiu Baisogalos miestelio bendroju planu, kuris patvirtintas Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. T-1061 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio bendrojo plano tvirtinimo“ (suplanuota teritorija 300,6 ha plote).
Dokumento sugeneravimo data: 2021-07-21	
2.3.1. pav. Baisogalos mstl., Baisogalos sen., Radviliškio r. sav., plotas 398,7 ha (šaltinis: www.tpdri.lt, TPD Nr. K-VT-71-21-435).	2.3.2. pav. Baisogalos miestelio bendrojo plano galiojimo teritorija, 2010 m. (šaltinis: www.tpdri.lt, TPD Nr. T00031877)

2.3.2. Sprendinių turinys

Bendrojo plano Planavimo darbų programos 13.2 punkte nurodyta, kad Vystymo koncepcija nerengiama.

Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje yra parengtas aiškinamasis raštas ir brėžinys. Plano alternatyvų nenumatoma. Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjas (Vyriausiasis architektas) 2024 m. rugsėjo 19 d. raštu Nr. SA-175 (8.12 K) pritarė Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimo sprendiniams. Sprendinių konkretizavimo stadijoje yra parengti Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai - **I alternatyva**, kuri bus lyginama su galiojančio Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano (2010 m.) sprendiniais - **II alternatyva**.

Parengtą Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimo medžiagą (**I alternatyva**) sudaro aiškinamasis raštas (tekstinė dalis) ir brėžiniai (grafinė dalis). Baisogalos miestelio

teritorijos bendrojo plano keitimo konkretizuoti sprendiniai rengiami laikotarpiui iki 2035 metų. Žemiau yra pateikiamas Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo konkretizuotų sprendinių turinys.

Turinys

- 1. BENDROJI DALIS**
- 2. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO STADIJOS REIKALAVIMAI**
 - 2.1. Sprendinių konkretizavimo stadijos reikalavimai
 - 2.2. Teritorijų planavimo dokumentų galiojimas
 - 2.3. Bendrojo plano įgyvendinimui privalomi parengti teritorijų planavimo dokumentai
 - 2.4. Architektūros įstatymo nuostatų įgyvendinimas
- 3. ERDVINĖS IR FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI**
 - 3.1. Baisogalos miestelio išorės struktūra
 - 3.2. Baisogalos miestelio vidaus struktūra
 - 3.3. Funkcinis zonavimas
 - 3.4. Baisogalos miestelio teritorijos plėtros poreikis ir žemės naudojimas
 - 3.5. Užstatymo aukštis, tankis ir intensyvumas
 - 3.6. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtojimo būdai
 - 3.7. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų vystymo eiliškumas
- 4. GAMTINĖS APLINKOS IR KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA**
 - 4.1. Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga
 - 4.2. Gamtinio karkaso teritorijos
 - 4.2.1. Bendrosios nuostatos
 - 4.2.2. Baisogalos miestelio gamtinio karkaso teritorijos ir jų geokologinis potencialas
 - 4.2.3. Baisogalos miestelio gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas
 - 4.3. Viešųjų atskirųjų želdynų sistemos vystymas
- 5. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS KRYPTYS**
 - 5.1. Registruotos nekilnojamosios kultūros vertybės
 - 5.2. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos kryptys
- 6. SOCIALINĖS APLINKOS VYSTYMO KRYPTYS**
 - 6.1. Demografinė raida
 - 6.2. Gyvenamasis fondas
 - 6.3. Socialinė aplinka
- 7. EKONOMINĖS APLINKOS IR VERSLO VYSTYMAS**
- 8. SUŠISIEKIMO SISTEMA**
- 9. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS**
 - 9.1. Vandentvarka
 - 9.2. Energetika
 - 9.3. Ryšių infrastruktūra
 - 9.4. Atliekų tvarkymas
 - 9.5. Gaisrinė sauga
 - 9.6. Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra ir jos vystymo etapai
- 10. PRIVALOMIEJI TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI**
 - 10.1. Bendrosios nuostatos
 - 10.2. Pagrindiniai tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano (2010 m.) sprendinių konkretizavimo medžiagą (**II alternatyva**) sudaro aiškinamasis raštas (tekstinė dalis) ir brėžiniai (grafinė dalis). Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano konkretizuoti sprendiniai parengti laikotarpiui iki 2020 metų. Žemiau yra pateikiamas Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano konkretizuotų sprendinių turinys.

ĮVADAS

- 1. BAISOGALOS TERITORIJOS VYSTYMĄSI VEIKIANTYS VEIKSNIAI IR PLĖTROS PROGNOZĖ**
- 2. BAISOGALOS MIESTELIO URBANISTINĖ STRUKTŪRA**
 - 2.1. Miestelio istorinė raida, išsidėstymas ir išorės ryšiai
 - 2.2. Miestelio erdvinės kompozicijos formavimas
 - 2.3. Miestelio kompoziciniai ir aptarnavimo centrai

- 2.4. Baisogalos miestelio teritorijos planavimo techniniai rodikliai
- 3. SOCIALINĖ INFRASTRUKTŪRA**
- 3.1. Demografiniai rodikliai
- 3.2. Gyventojų būstas
- 3.3. Švietimas, kultūra, sveikatos priežiūra ir socialinė rūpyba
- 3.4. Ekonominė infrastruktūra – pramonės ir verslo plėtra
- 4. GAMTINĖS TERITORIJOS, REKREACIJA IR TURIZMAS**
- 4.1. Gamtinis karkasas
- 4.2. Miškai, želdynai, saugomos teritorijos
- 4.3. Rekreacija ir turizmas
- 5. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO TERITORIJŲ NAUDOJIMAS, TVARKYMAS IR APSAUGA**
- 5.1. Kultūros paveldo apibūdinimas ir tvarkymo sprendiniai
- 5.2. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir jų sklaida planuojamoje teritorijoje
- 5.3. Kultūros paveldo apsaugos, naudojimo ir tvarkymo programos
- 5.4. Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos ir naudojimo principai
- 5.5. Apsaugos prioritetai
- 6. INŽINERINĖ IR SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA**
- 6.1. Inžinerinė infrastruktūra
- 6.2. Susisiekimo sistema
- 7. BAI SOGALOS MIESTELIO BENDROJO PLANO PAGRINDINIAI DUOMENYS IR NAUDOJIMO BEI TVARKYMO REGLAMENTAI**
- 7.1. Baisogalos miestelio bendrojo plano pagrindiniai duomenys
- 7.2. Baisogalos miestelio teritorijos naudojimo ir tvarkymo reglamentai
- 8. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMAS**
- 8.1. Įgyvendinimo etapiškumas ir teritorijų detaliųjų planų rengimas
- 8.2. Teritorijos rezervavimas visuomenės poreikiams
- 9. CIVILINĖ SAUGA**
- 9.1. Civilinės saugos sistema Lietuvos Respublikoje
- 9.2. Civilinės saugos sistema Radviliškio rajono savivaldybėje ir Baisogalos miestelyje
- 10. SPRENDINIŲ POVEIKIO APLINKAI VERTINIMAS**

2.3.3. Sprendinių alternatyvų aprašymas

I ALTERNATYVA

Miestelio planinė erdvinė kompozicija ir funkcinė sandara plėtojami ir tobulinami įvertinant ekonominę ir socialinę raidą regioniniame ir savivaldybės kontekste bei investicijų strategiją. Numatoma koncentruota ir intensyvi miestelio plėtra, naujų funkcinų zonų formavimas, išsaugomas esamų kompozicinių ašių funkcinis tęstinumas ir pateikiami sprendiniai miestelio identiteto išsaugojimui. Miestelio erdvinė struktūra vystoma naudojant turimus vyraujančius išteklius ir taikant intensyvios urbanizacijos funkcinį prioritetą, kuriame dominuoja daugiafunkciškumas ir kompaktiškumas, racionalus gamtinių ir energetinių išteklių naudojimas.

Miestelio funkcinės struktūros plėtojimo sprendiniuose išlaikomos pagrindinės sąsajos su galiojančiame Baisogalos miestelio bendrajame plane suplanuota funkcinė struktūra, planuojamas priemiestinės teritorijos prijungimas, naujų funkcinų zonų formavimas prijungiamoje teritorijoje ir fragmentinis esamų funkcinų zonų ribų keitimas, kuris susietas su pasikeitusios dominuojančios ūkinės veiklos faktu atskirose funkcinėse zonose, esamų funkcinų zonų konversija į kitas funkcines zonas, mišrių gyvenamųjų funkcinų zonų, pramonės ir sandėliavimo bei paslaugų funkcinų zonų plėtimu tarp Mokyklos ir Beržų g. Suformuotas erdvinis modelis atitinka vietinio **e kategorijos centro** ekonominės plėtros modelį ir teritorinės plėtros poreikius sprendinių laikotarpyje.

Pilnos apimties Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo konkretizuotų sprendinių aiškinamasis raštas įkeltas į teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinę sistemą (TPDRIS). Rengiamo dokumento numeris: K-VT-71-21-435

II ALTERNATYVA (GALIOJANTIS BENDRASIS PLANAS)

Galiojančio bendrojo plano sprendiniuose erdvinės-planinės struktūros pagrindą sudaro svarbiausi istoriniai keliai, susiformavę centrai, susiklosčiusios užstatytos teritorijos. Erdvinė raida parengta išlaikant miestelio susiklosčiusią urbanistinę struktūrą, kurią sudaro dvi pagrindinės dalys: Baisogalos miestelis (prie krašto kelio Nr.144) bei gyvenamasis rajonas prie geležinkelio stoties. Tarp šių dviejų teritorijos dalių, prie Baisogalos miestelio, dislokuotos verslo, logistikos teritorijos. Pagrindinė pramonės teritorija numatyta greta geležinkelio stoties gyvenamojo rajono prie geležinkelio linijos. Sprendinių laikotarpyje miestelio plėtra numatyta teritorijose, kurios yra greta urbanizuotų miestelio dalių, nevystant naujų gyvenamųjų teritorijų už atskiriančių tranzitinio transporto koridorių. Numatyta racionali ir kompaktiška miestelio teritorinė plėtra siekiant gyvenamuosiu būstu aprūpinti 4000 gyventojų (esamas gyventojų skaičius 2008 m yra 2548 gyv.).

Ekonominės plėtros modelis siejamas su gyvulininkyste, paslaugų objektų (automobilių aptarnavimo servisu) plėtra įvairiose miestelio dalyse ir fragmentine medienos pramonės įmonių plėtra prie geležinkelio. Pagrindines pramonės įmones – gyvulininkystės įmonės, užimančios didžiausias teritorijas, išsidėsto greta miestelio prie dvaro sodybos teritorijos, taip pat šiaurės vakarinėje dalyje, už Kiršino upelio.

Rytinėje krašto kelio Nr.144 pusėje esančių kolektyvinių sodų (Fermos kaimo ir Baisogalos kaimo kadastrinių vietovių dalyse) nenumatoma konvertuoti į kitos paskirties žemės naudojimo teritorijas. Juose numatoma išlaikyti mėgėjiška žemės ūkio bei sodininkystės veiklą be gyvenamosios ar kitos statybos. Sodų teritorijos numatomos kaip rezervas tolimesnio miestelio plėtros etapu vystymui, inžinerinės infrastruktūros plėtrai, gamtinio karkaso atvirų erdvių formavimui.

Pilnos apimties Baisogalos miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių aiškinamasis raštas yra teritorijų planavimo dokumentų registre (TPDR). Dokumento numeris: T00031877

Abi alternatyvos orientuotos į efektyvų Baisogalos miestelio teritorijos ir panaudojimą, patrauklios gyvenamosios aplinkos kūrimą ir neefektyviai naudojamų teritorijų transformaciją, miestelio identiteto išsaugojimą. Abiejose alternatyvose taikomi kompaktiškos plėtros principai, o prioritetas skiriamas aplinkos kokybės gerinimui.

I-os ir II-os alternatyvos skirtumą lemia miestelio teritorijos plėtra, funkcinių prioritetų teritorinė plėtra, urbanizuojamų ir neurbanizuojamų teritorijų santykis, gamtinio karkaso teritorijų lokalizavimas ir užimamas plotas bei tvarkymas, investicijų poreikis savivaldybės prioritetinės inžinerinės infrastruktūros įgyvendinimui.

I-oje alternatyvoje siūlomas racionalus ir intensyvesnis miestelio teritorijos naudojimas. Numatomas modelis orientuotas į kompaktišką ir vidinę kokybinę miestelio plėtrą, kurio pagrindinis prioritetas yra esamos urbanistinės struktūros tobulinimas ir optimali teritorinė plėtra. Gamtinio karkaso lokalizavimas ir jo funkcionalumo užtikrinimas sudaro geresnes prielaidas efektyviai išsaugoti teritorijos biologinę įvairovę, natūralų kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius. Investicijų pritraukimo, gyvenimo kokybės ir didesnių konversijos galimybių aspektais miesto funkcinės plėtros modelis pranašesnis yra I-oje alternatyvoje.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) metu yra vertinama, kuri alternatyva socialiniu - ekonominiu, aplinkosauginiu ir kitais aspektais yra palankiausia.

3 ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

Baisogalos miestelio teritorijos esamos aplinkos būklės apžvalga teikiama remiantis Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo esamos būklės analizės (KTU Architektūros ir statybos institutas, 2021), Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimo bei sprendinių konkretizavimo (UAB „Sostinės studija“, 2024) medžiaga ir apima sekančias sritis:

- *urbanistinės struktūros vertinimas;*
- *socialinės ir ekonominės aplinkos vertinimas;*
- *susisiekimo sistemos vertinimas;*
- *inžinerinės infrastruktūros vertinimas*
- *gamtinės aplinkos ir aplinkos būklės vertinimas.*

Vadovaujantis Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo planavimo darbų programa (patvirtinta Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. A-720-(8.2) rengiant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimą buvo surinkti ir analizuoti duomenys galintys įtakoti bendrojo plano sprendinius. Duomenys buvo renkami iš įvairių šaltinių: Statistikos departamento prie LRV, VĮ „Registru centras“, Valstybinės miškų tarnybos, Geologijos tarnybos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos ir kitų duomenų bankų.

Esamos būklės analizės duomenys, pagal aukščiau įvardintas sritis, leidžia ne tik suformuoti Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius, bet ir pagrįsti SPAV ataskaitoje teikiamų alternatyvų (I, II) vertinimo rezultatus.

3.1 Urbanistinės struktūros vertinimas

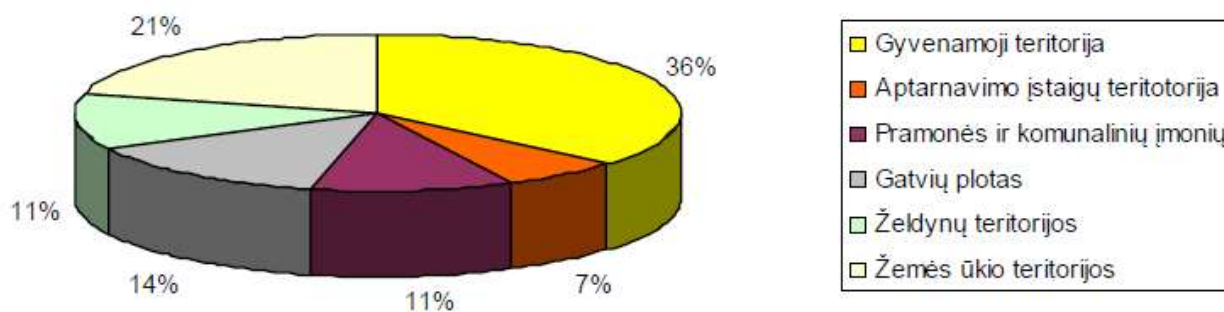
Baisogalos miestelis Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose (T00089406) išskirtas kaip **vietinis e kategorijos centras**. Savivaldybės bendrajame plane šios kategorijos urbanistiniams centrams priskiriami jau susiformavę miesteliai, turintys pakankamo aptarnavimo zonas ir gerus ryšius su gretimomis vietovėmis, bendrai plėtojant socialinę, inžinerinę infrastruktūrą, kartu vystant kitas ūkio sritis. Vietiniai e kategorijos centrai išskirti remiantis turimu socialiniu ekonominiu potencialu, tolygia centru sklaida rajono teritorijoje ir priimtiniu jų pasiekiamumu aplinkinių vietovių gyventojams.

Baisogalos miestelio erdvinė - planinė struktūra labiausiai išplėtotą sovietmečiu. Miestelis susiformavo dviejose kompaktiško užstatymo teritorijose kairėje krašto kelio Nr.144 pusėje bei prie geležinkelio linijos.

Pagrindines miestelio kompozicijos ašis sudaro Maironio ir Mokyklos gatvės. Kompozicinius branduolius - Baisogalos miestelio centrinę aikštę, Baisogalos dvaro sodyba, geležinkelio pastatų kompleksas. Baisogalos miestelio foninį užstatymą formuoja sodybinių bei daugiabučių pastatų teritorijos.

Baisogalos miestelio pagrindinę funkcinę struktūrą sudaro gyvenamoji teritorija, aptarnavimo įstaigų teritorija, pramonės ir komunalinių įmonių, želdynų teritorijos, susisiekimo bei žemės ūkio teritorijos. Miestelio esančio kairiau krašto kelio Nr.144 ir jo dalies prie geležinkelio atžvilgiu ši struktūra išsidėsčiusi netolygiai. Pagrindinė gyvenamoji teritorija išsidėsčiusi kairėje krašto kelio pusėje, čia sutelktos svarbiausio aptarnavimo įmonės, suformuoti želdynai. Taip pat šioje pusėje sutelktos svarbiausio žemės ūkio pramonės įmonės. Prie geležinkelio linijos telkiasi tik gyvenamosios bei žemės ūkio teritorijos.

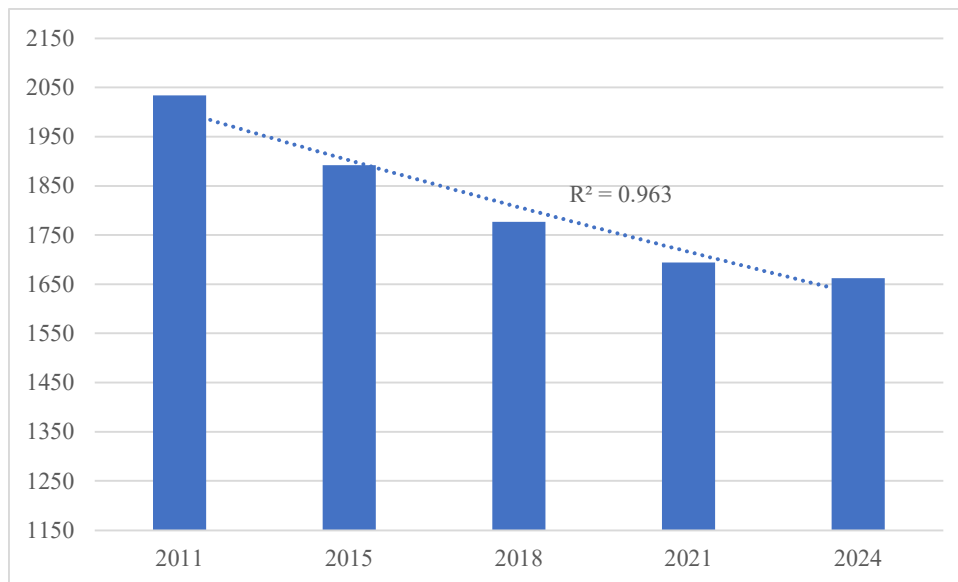
Bendrajį Baisogalos miestelio teritorijos balansą sudaro gyvenamosios, aptarnavimo įstaigų, pramonės ir komunalinių įmonių, gatvių, atskirųjų želdynų ir žemės ūkio teritorijos (3.1 pav.).

3.1 pav. Baisogalos miestelio teritorijos sudėtinės dalys.

3.2 Socialinės ir ekonominės aplinkos vertinimas

Demografinė raida. VĮ Registrų centro duomenimis, 2024 m. pradžioje Baisogalos miestelyje gyveno 1662 gyventojai (3.2 pav.).

3.2 pav. Baisogalos miestelio gyventojų kaita (2011–2024 m.)
(Duomenų šaltinis: VĮ Registrų centras)

Per paskutinius 13 m. (2011–2024 m.) gyventojų skaičius Baisogalos miestelyje sumažėjo 34,8 proc. Šios tendencijos atitiko Radviliškio rajono savivaldybės gyventojų skaičiaus kaitos tendencijas ir daugumos šalies teritorinių-administracinių vienetų gyventojų skaičiaus kaitos tendencijoms.

Toks Baisogalos miestelio gyventojų skaičiaus mažėjimas buvo lemiamas tiek neigiamos natūralios gyventojų kaitos, tiek migracijos procesų, kurie, nepaisant švytuoklinių svyravimų ir paskutiniais metais

stebimo bei ilgalaikėje perspektyvoje galimo teigiamų migracijos saldo reikšmių įsitvirtinimo, išlaiko reikšmingą akumuliuotą neigiamą poveikį bendram Baisogalos miestelio gyventojų skaičiui.

Dėsninga, kad esant tokioms Baisogalos miestelio gyventojų skaičiaus kaitos dedamosioms demografinis potencialas per paskutinius 13 m. sumažėjo, kadangi ši situacija lemia ne tik bendrą gyventojų skaičiaus mažėjimą bet ir gyventojų amžiaus struktūros prastėjimą.

Demografinė situacija Baisogaloje pastaraisiais metais keitėsi neigiama kryptimi, kas lemiamą tiek natūralios gyventojų kaitos, tiek migracijos procesų. Šie pokyčiai (gyventojų skaičiaus ir struktūros) lemia neigiamų tendencijų neišvengiamumą demografinėse Baisogalos prognozėse trumpojo ir vidutinio laikotarpio perspektyvoje.

Gyvenamasis fondas. 2024 m. Baisogalos miestelyje iš viso buvo 2 127 pastatai. Gyvenamosios paskirties pastatų kategorijai priskiriami 427 pastatai, t. y. 20,1 proc. visų pastatų. Per paskutinius 3 m. gyvenamųjų pastatų skaičius nepakito, t. y. gyvenamasis fondas nebuvo plėtojamas.

Vienam miestelio gyventojui 2024 m. vidutiniškai teko 51,62 m² bendro gyvenamųjų namų ploto. Pagal gyventojų aprūpinimą gyvenamųjų namų plotu miestelis lenkė Radviliškio rajono savivaldybę, kurios rodiklis – 48,09 m² /gyventojui ir Lietuvoje – 46,45 m² /gyventojui.

Socialinė aplinka. Baisogalos miestelis, būdamas seniūnijos centru, pasižymi visų pagrindinių socialinės sferos paslaugų (švietimo ir ugdymo, sveikatos priežiūros ir kitų paslaugų) kompleksu, būtinu tenkinti Baisogalos miestelio gyventojų ir, pažymėtina, aplinkinių teritorijų bei (dalies paslaugų atveju) visos šalies poreikius.

Baisogalos miestelyje veikia 2 švietimo ir ugdymo įstaigos. Baisogalos švietimo ir ugdymo įstaigos, nesant atskirų neformalus švietimo įstaigų (Baisogaloje veikia tik Radviliškio muzikos mokyklos klasė ir Radviliškio dailės mokyklos klasė), yra pagrindiniai neformalaus ugdymo paslaugų teikėjai Baisogalos miestelyje ir visose aplinkinėse gyvenvietėse, kas yra dėsninga, atsižvelgiant į gyvenvietės dydį ir statusą Savivaldybės kontekste.

Baisogalos miestelio kultūros įstaigų tinklą sudaro 4 įstaigos (įstaigų padaliniai). Baisogalos miestelyje veikiančios kultūros įstaigoms būdingas paklausos jų veiklai ir paslaugoms stabilumas (nebūdingos žymios paklausos jų veiklai augimo tendencijos, tačiau neigiami pokyčiai taip pat nėra fiksuojami).

Baisogalos miestelyje sveikatos priežiūros paslaugas teikia vienintelė įstaiga – Baisogalos pirminės sveikatos priežiūros centras, esantis R. Žebenkos g. 2. Baisogalos PSCP aptarnauja ne tik Baisogalos miestelio gyventojus, bet ir kitų gyvenviečių gyventojus, t. y. pakankamas kiekybine Baisogalos miestelio gyventojų poreikių tenkinimo prasme.

Ekonominė aplinka ir verslas. Baisogalos miestelis pasižymi santykinai nedideliu ekonominiu aktyvumu, Baisogalos miestelyje įsisteigusios ir veiklą vykdo dažniausiai nedidelės vietinės įmonės, kurios didelė dalimi orientuotos į miestelio gyventojų bazinių poreikių tenkinimą (pvz., prekybos maisto produktais subjektai).

2024 m. rugpjūčio mėn. duomenimis, Baisogaloje buvo įsisteigusios 50 įmonių, tik 16 iš kurių (32 proc.) įdarbino 3 arba daugiau asmenų ir/arba generavo daugiau nei 100 tūkst. eurų apyvartą.

Nepaisant santykinai mažai išvystytos ekonominės veiklos, Baisogalos miestelis pasižymi stabilia ekonomikos ir verslo situacija, pasižyminti nuosekliu ekonominės veiklos vykdymu miestelio ribose. Tokia ekonominė konjunktūra laikytina normalia tokio tipo ir dydžio miesteliui kaip Baisogala. Tokio dydžio ir tipo miesteliuose realiame teritoriniame ekonomikos sektoriuje dominuoja smulkus verslas, nereikalaujantis didelio ploto ar išskirtinių infrastruktūrinių sąlygų, orientuotas į einamųjų artimosios geografinės rinkos paklausos subjektų poreikių tenkinimą.

2024 m. duomenimis, Baisogaloje iš viso buvo 7 prekybos, paslaugų, maitinimo, viešbučių ir poilsio paskirties pastatai, kurių bendras plotas siekia 3182,76 m².

Miestelio teritorijoje nėra mažmeninės prekybos įmonių, kurių plotas būtų didesnis kaip 1000 kv. m. Baisogalos miestelyje yra 2 pagrindiniai prekybos objektai, kurių plotas sudaro trečdaliį viso prekybos ploto miestelyje:

- Prekybos centras Norfa L, esantis Maironio g. 11, kurio plotas siekia apie 520 m²;
- Prekybos centras Lytagra, esantis Maironio g. 36 B, kurio plotas siekia apie 670 m².

Pramonės sektorius Baisogaloje yra orientuotas į medienos gaminių gamybą, vyraujant smulkiems subjektams, o didžiausia pramonės įmonė yra UAB Abetė, kurios veiklos rūšis yra padėklų, stovų ir kitų medinių pakrovimo reikmenų gamyba.

2024 m. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai pasirašius investavimo sutartį su Vokietijos įmone Rheinmetall, šalia Baisogalos daugiau nei 150 ha ploto žemės sklype planuojama pradėti statyti amunicijos gamyklą, kurioje bus įdarbinta ne mažiau nei 150 asmenų, todėl ateityje būtent pramonės sektorius bus vienas iš esminių ekonominių variklių Baisogalos miestelyje, kuris lems darbo rinkos aktyvėjimą (tiek tiesiogiai dėl dalies būsimų darbo vietų užėmimo Baisogalos miestelio gyventojais, tiek netiesiogiai dėl tokio masto subjekto funkcionavimui būtinų lydinčių paslaugų pasiūlos susiformavimo, daliai šios pasiūlos būnant generuojamai esamų ir būsimų Baisogalos miestelio ūkio subjektų).

3.3. Susisiekimo sistemos vertinimas

Baisogalos miestelis išorinius transporto ryšius realizuoja valstybinės reikšmės krašto keliais Nr. 144 ir Nr.225 ir rajoninės reikšmės keliais Nr. 3404, Nr. 3439, Nr. 3440, kurie užtikrintina susisiekimą su pagrindiniais šalies miestais ir aplinkinėmis gyvenamosiomis teritorijomis.

Krašto kelias Nr. 144 dalina miestelio teritoriją į 2 rajonus. Tranzitinis eismas vyksta krašto keliu Nr.144, todėl miestelio rajonai yra apsaugoti nuo tranzitinio eismo. Didžiausias eismo intensyvumas kelyje Nr.3439 Baisogala – Pakiršinys. Visų valstybinės reikšmės kelių dangą – asfaltas. Kelio Nr.144 ir Mokyklos g. (kelias Nr.3404) jungtis realizuojama per žiedinę sankryžą. Miestelio ribose yra trys dvipusės ir viena vienpusė sankryža.

Miestelio gatvių karkasą formuoja Mokyklos g. (rajoninis kelias Nr. 3404), Maironio g., Kapų g., Beržų g., Grinkiškio g., R. Žebenkos g.

Intensyviausias transporto eismas fiksuojamas Mokyklos gatvėje, Maironio gatvės atkarpoje tarp Grinkiškio ir Beržų gatvės, Beržų gatvėje, Grinkiškio gatvės atkarpoje tarp Maironio ir Mokyklos gatvių.

Esamas gatvių tinklas yra optimalus urbanizuotų teritorijų aptarnavimui ir ryšių su užmiesčio keliais užtikrinimui. Miestelyje įrengta apie 4,2 km šaligatvių, kas sudaro 23 proc. esamo miestelio gatvių tinklo, todėl vienas iš susisiekimo infrastruktūros vystymo prioritetinių tikslų – šaligatvių įrengimas prie esamų gatvių.

Baisogalos miestelyje prie krašto kelio Nr.144 veikia 1 degalinė, kurioje prekiaujama visomis kuro rūšimis.

Baisogalos miestelį aptarnauja tik tarpmiestiniai visuomeninio transporto maršrutai, kurie pravažiuoja krašto keliu Nr.144. Vietinių susisiekimo maršrutų miestelio teritorijoje nėra.

Baisogalos miestelio rytinių pakraščiu praeina Europos transporto IX geležinkelio koridoriaus atšaka IXB - nuo valstybės sienos per Vilnių, Kaišiadoris, Šiaulius, Telšius į Klaipėdą. Krovinių krovimo darbai nevyksta, stoja keleiviniai traukiniai. Geležinkelio stoties potencialas išnaudojamas nepakankamai, stotis atlieka tik praleidimo funkciją.

Miestelyje bemotorio transporto infrastruktūros nėra, dviračių eismas vyksta bendrame sraute. Pėsčiųjų infrastruktūra išvystyta silpnai, t. y. daugelis gatvių neturi šaligatvių.

3.4. Inžinerinės infrastruktūros vertinimas

Vandentvarka. Baisogalos miestelio teritorijoje išvystyta viešojo geriamojo vandens tiekimo sistema, kurią eksploatuoja UAB „Baisogalos bioenergija“. Miestelyje įrengta apie 9,73 km vandentiekio tinklų prie kurių prijungti 869 vartotojai, t. t. namų ūkiai – 810 (1289 gyventojai) ir 29 įmonės. Geriamas vanduo tiekiamas iš Baisogalos vandenvietės miestelio centrinėje dalyje visiems esantiems daugiabučiams namams, visuomeninės paskirties objektams ir daliai individualių gyvenamųjų namų.

Vandens tiekimo infrastruktūra nepakankamai išvystyta stoties rajone. Visoje miestelio teritorijoje nepakanka vandentiekio sužiedinančių linijų ir gaisrinių hidrantų. Geriamo vandens slėgio reguliavimą atlieka vandentiekio bokštas, kurio aukštis 40 m, rezervuaro tūris 500 kub.m. Esamas geležinkelio vandentiekio bokštas pagal paskirtį nenaudojamas.

Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje veikia 1 gėlo geriamojo požeminio vandens vandenvietė. Tai **II grupės požeminio vandens vandenvietė** – su atmosferos krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu silpną ryšį turinti pusiau uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta iš dalies izoliuotuose vandeninguosiuose sluoksniuose. Planuojamoje teritorijoje esančiai vandenvietei yra nustatyta apsaugos zona, susidedanti iš trijų juostų.

Baisogalos miestelio teritorijoje išvystyta buitinių nuotekų surinkimo sistema, kurią eksploatuoja UAB „Baisogalos bioenergija“. Miestelyje įrengta apie 8,4 km buitinių nuotekų tinklų, prie kurių prijungti 775 vartotojai, t. t. namų ūkiai – 746 (1249 gyventojai) ir 29 įmonės. Miestelio teritorijoje įrengtos 6 nuotekų siurblynės. Buitinės nuotekos šalinamos į uždarojo tipo biologinio valymo buitinių nuotekų valyklą. Prie buitinio nuotakyno prijungti centrinėje miestelio dalyje visi esantys daugiabučiai namai, visuomeninės paskirties objektai ir dalis individualių gyvenamųjų namų. Buitinių nuotekų infrastruktūra nepakankamai išvystyta stoties rajone ir pietinėje miestelio dalyje. Šiose miesto dalyse buitinės nuotekos kaupiamos rezervuaruose, o vėliau išvežamos į buitinių nuotekų valyklą.

Baisogalos miestelio teritorijoje ribotai išvystyta paviršinių nuotekų tiekimo sistema, įrengta apie 0,98 km paviršinių nuotekų tinklų, paviršinių nuotekų valymo įrenginių ir siurblių nėra. Paviršinių nuotekų tinklai pakloti centrinėje miestelio dalyje Maironio g. dalyje prie Laisvės a. ir J. Biliūno g.

Energetika. Baisogalos miestelis aprūpinamas elektra iš 35 kV įtampos elektros perdavimo tinklo, sujungto su 35/10 kV įtampos transformatorine pastote, kurioje sumontuoti 2x4,0 MVA transformatoriai. Miestelio teritorijoje išplėtotas 35 kV, 10 kV, 0,4 kV elektros tiekimo orinių ir kebelinių linijų ir transformatorinių tinklas. Elektros sistemą eksploatuoja AB „Energijos skirstymo operatorius“. Gatvių apšvietimo sistema yra išvystyta praktiškai visose pagrindinėse miestelio gatvėse.

Šilumos tiekimas. Baisogalos miestelyje veikia centralizuota šilumos tiekimo sistema. Baisogalos miestelyje veikia 1 katilinė, kurią eksploatuoja UAB „Baisogalos bioenergija“. Šildymo sezono metu tiekia šilumą miestelio centrinėje dalyje esantiems daugiabučiams namams, visuomeninės paskirties objektams: Baisogalos gimnazijai, mokyklai – darželiui, Baisogalos kultūros centrui, seniūnijai, Baisogalos PSCP ir kt.. Miestelyje įrengta apie 5,5 km šilumos tinklų, prie kurių prijungti 611 vartotojai (584 namų ūkiai) ir 27 įstaigos. Atlikus renovaciją 2003 metais pagrindinis naudojamas kuras – biokuras. Katilinės instaliuota galia 7,5 MW, sumontuoti 2 katilai. Per metus suvartotos šilumos kiekis 2020 metais sudarė 6465 MWh. Lietuvos gyvulininkystės instituto pastatų kompleksas turi autonominę centrinio šildymo sistemą su CŠT katiline. Privačių namų gyventojai šilumos gamyba rūpinasi individualiai.

Šilumos tinklų vystymas ir rekonstrukcija Baisogalos miestelyje realizuojami vadovaujantis Šilumos ūkio specialiuoju planu, kuris patvirtintas Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. kovo

18 d. įsakymu Nr. A-230-(8.2) „Dėl šilumos ūkio specialiojo plano tvirtinimo“. Vadovaujantis minėtu planu šilumos tinklų aptarnaujama zona išskirta centrinėje miesto dalyje, šilumos tinklų plėtra nenumatoma.

Baisogalos miestelyje gamtinių dujų infrastruktūra neišvystyta. Miestelio teritorijoje nėra suslėgtų ir suskystintų gamtinių dujų, biodujų, vandenilio dujų pildymo punktų.

Atsinaujinančių išteklių infrastruktūra. Baisogalos miestelyje atsinaujinančių išteklių infrastruktūra vystoma vadovaujantis Radviliškio rajono Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano 2021-2030 m. nuostatomis ir Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniais, T00089406. Vadovaujantis minėtais dokumentais, Baisogalos miestelyje atsinaujinantys kuro ir energijos ištekliai yra biomasės (medienos), saulės, geoterminės ir aeroterminės energijos. Vėjo elektrinių statyba miestelio teritorijoje negalima.

Ryšių infrastruktūra. Baisogalos miestelyje paklota telefono kanalizacija, interneto kabeliai ir žinybinės ryšių komunikacijos, priklausančios AB „Lietuvos geležinkeliai“. Šiuo metu miestelyje galima naudotis visų mobiliojo ryšio operatorių teikiamomis paslaugomis, viešojo interneto prieiga veikia Baisogalos kultūros centre. Mobiliojo ryšio stotys yra sumontuotos ant vandentiekio bokšto, bažnyčios bokšto. GSM ryšio stiebas įrengtas prie geležinkelio stoties. Miestelyje veikia AB „Lietuvos paštas“ skyrius.

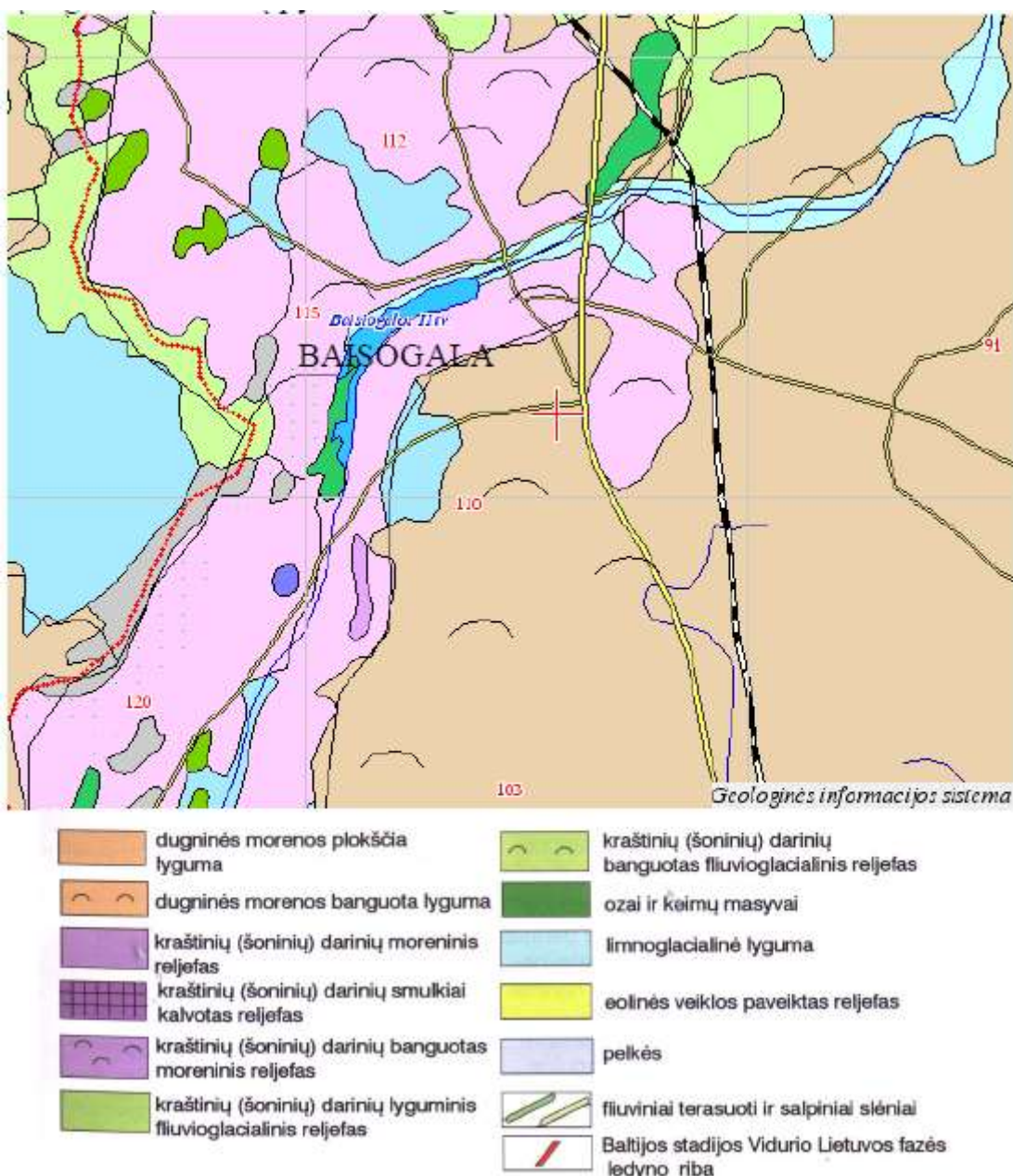
Atliekų tvarkymas. Atliekų tvarkymo paslauga yra teikiama visiems Baisogalos miestelio atliekų turėtojams. Mišrios komunalinės atliekos surenkamos prie daugiabučių gyvenamųjų namų esančiose komunalinių atliekų surinkimo aikštelėse, o iš individualių namų surenkamos individualiais konteneriais. Miestelio teritorijoje surinktos ir netinkamos naudoti atliekos šalinamos Šiaulių regiono nepavojingų atliekų sąvartyne, esančiame Jurgeliškių k. 9, Šiaulių rajone. Įrengta nauja didelių gabaritų atliekų ir pavojingųjų atliekų bei antrinių žaliavų surinkimo aikštelė, adresu Užupio g. 5, Baisogalos k. Didelių gabaritų atliekų aikštelė vakarinėje miestelio dalyje likviduota.

Gaisrinė sauga. Baisogalos miestelio centre yra įsikūrusi Radviliškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos Baisogalos ugniagesių komanda. Miestelyje esamos priešgaisrinės pajėgos padengia visas miestelio urbanizuotas teritorijas.

Baisogalos miestelyje nėra gaisrinių hidrantų. Priešgaisrinė vandens atsarga yra laikoma požeminiame priešgaisriniame rezervuare. Taip pat vanduo gaisrų gesinimui imamas iš atvirų vandens telkinių, esančių šiaurinėje miestelio dalyje.

3.5. Gamtinės aplinkos ir aplinkos būklės vertinimas

Gamtinės aplinkos vertinimas. Baisogalos miestelio ir aplinkinių teritorijų reljefą Suformavo Nemuno ledynmečio Baltijos stadijos Vidurio Lietuvos fazės Nevėžio plaštakos ledynas maždaug prieš 14 tūkstančių metų bei poledynmečio procesai, performavę ledynų paliktą paviršių. Baisogalos lyguminis kraštovaizdis pasižymi specifinėmis savybėmis, kurias lemia giluminė ir priepaviršinė žemės sluoksnių geologinė sandara ir jos raida. Galutinį apdangalą sukūrė pleistoceno ledynai, padengę senesnius uolienu sluoksnius moreninėmis apnašomis. Dėl šios priežasties Baisogalos lyguma vadinama morenine lyguma (3.3. pav.). Vidurio Lietuvos Nevėžio ledyninės plaštakos lokalizaciją Vidurio Lietuvos moreninės lygumos dabartiniame žemės paviršiuje gerai išreiškia reljefo formos – šoninių ir galinių morenų pylimai bei gūbriai.

3.3 pav. Ištrauka iš Lietuvos geomorfologinio žemėlapio (šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba www.lgt.lt).

Moreniniai ledyninių nuogulų sluoksniai daugiausiai yra sudaryti iš priemolių, rečiau priesmėlių. Baisogalos moreninė lyguma priklauso Vidurio Lietuvos žemumai, kuri dar vadinama Nevėžio lyguma.

Į Nevėžį įteka ir didžiausia Baisogalos apylinkių upė Kiršinas. Kiršino upės slėnis planuojamoje teritorijoje yra gana platus, su nuolaidžiais šlaitais. Kiršino upės slėnis ties Baisogala yra apie 93 m abs. a., slėnio šlaitai yra 110,0 – 115 m abs. a. Ties Baisogala upė yra užtvenkta, įrengti du tvenkiniai.

Pietiniame planuojamos teritorijos pakraštyje teka dar vienas Nevėžio intakas - Dotnuvėlės upelis, kurio aukštupys yra čia pat – Baisogalos miške.

Baisogala patenka į Vidurio Lietuvos zonos Vidurio Lietuvos smėlingų lengvų ir vidutinių priemolių karbonatingųjų glėjiškų rudžemių (II-1) rajoną. Vidurio Lietuvos žemumos zonos dirvodaros sąlygas lemia karbonatinga dirvodarinė uoliena, mažesnis kritulių kiekis, daugiausia lygus, nenuotakus reljefas, vietomis suraižytas negiliais upių slėniais, pajavirintas neraiškiais galinių morenų dariniais, drumliniais, ozais. Dirvodarinės uolienos yra daugiausiai dugninės morenos smėlingi lengvi ir vidutiniai priemoliai. Baisogalos apylinkėse, vertinant pagal Radviliškio rajono statistiką, kritulių iškrenta mažiau nei kitur Lietuvoje, tačiau sunki dirvožemio granulimetrinė sudėtis, gludus podirvio sluoksnis ir lygus reljefas sudaro geras sąlygas jo įmirkimui. Dirvožemio erozijos pasireikšti sąlygų nėra, ji galima tik statesniuose upių slėnių šlaituose.

Naudingųjų iškasenų telkinių ir prognozinių plotų, remiantis Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse nėra.

Baisogalos seniūnijoje vyrauja mišrieji ir lapuočių miškai, daug mažiau yra spygliuočių miškų. Valstybinės miškų tarnybos duomenimis į miestelio teritoriją miškai nepatenka, artimiausi yra į rytus nuo Baisogalos geležinkelio stoties plytintis Baisogalos miškas, o vakarinėje dalyje – Biliūnų miškas.

Žaliuosius plotus planuojamoje teritorijoje atstovauja konservacinės paskirties žemėje esantis Baisogalos dvaro parkas (apie 3,5 ha), negausūs ir nedidelio ploto atskirieji želdynai (skverai), priklausomieji želdynai ir kiti želdiniai.

Informacija apie planuojamos teritorijos padėtį saugomų teritorijų, „Natura 2000“ teritorijų, kitų biologinės įvairovės išsaugojimui svarbių teritorijų bei gamtinio karkaso atžvilgiu nagrinėjama šios ataskaitos 4.1 – 4.4 skyriuose.

Aplinkos būklės vertinimas. Aplinkos būklę Baisogalos miestelyje reprezentuoja: oro kokybė; vandens kokybė; dirvožemio kokybė. Šių aplinkos komponentų kokybės pokyčiai apsprendžia bendrą aplinkos kokybę, o jų pokyčiai daro įtaką natūralaus kraštovaizdžio, biotos struktūros bei populiacijos pokyčiams.

Oro kokybės stebėseną (monitoringą) Baisogalos miestelyje nėra atliekama, todėl nėra patikimų duomenų apie teršalų emisiją į atmosferą. Didžiausią įtaką oro kokybei daro vietiniai taršos šaltiniai – transportas, energetika, pramonės įmonės. Oro tarša iš mobilių transporto taršos šaltinių pagal bendrą šalies vertinimą sudaro iki 75% viso atmosferos oro taršos. Energijos gamybos poveikis miestelyje didžiausias šaltuoju metų laiku, kuomet iš privačių gyvenamųjų namų išmetama nemažai teršalų. Šis poveikis ypač padidėja esant nepalankioms išsisklaidymui meteorologinėms sąlygoms. Tačiau šis poveikis santykinai mažas, nes dauguma miestelio būstų apšildomi centralizuotai iš centrinės katilinės. Centrinės katilinės dūmtraukis yra reikiamo aukščio, todėl kietosios dalelės išsisklaido toliau už miestelio ribų.

Iš gamybinių įmonių didesnę oro taršą skleidžia gyvulininkystės ūkiai, tačiau jie yra išdėstyti reikiamu atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, atitinka norminius sanitarinių zonų reikalavimus.

Baisogalos miestelyje valstybinis paviršinio vandens kokybės monitoringas nevykdomas. Vykdomas požeminio geriamojo vandens valstybinis monitoringas.

Geriamas vanduo tiekiamas iš Baisogalos vandenvietės miestelio centrinėje dalyje esantiems daugiabučiams namams, visuomeninės paskirties objektams ir daliai individualių gyvenamųjų namų. Miestelio poreikiams yra tiekiamas 205 m³/parą; 17 m³/val. max vandens kiekis. 2020 m. atlikus tyrimus nustatyta, kad geležies kiekis vandenyje yra Fe<0,01mg/l¹, t. y. žemiau leistinų normų ribų, kai leistinas kiekis yra 0,2 mg/l.

Didžiausią paviršinio vandens ir dirvožemio taršą Baisogalos miestelyje generuoja užteršti buitiniai vandenys bei lietaus nuotekos. Baisogalos miestelyje yra įrengti centralizuoti vandens valymo įrenginiai, tačiau apie 28% gyventojų neturi kanalizacijos sistemos. Taip pat miestelyje nėra paviršinio vandens (lietaus) surinkimo tinklų su valymo įrenginiais.

¹ Šaltinis: NVSC priežiūros laboratorijos Šiaulių skyriaus cheminių tyrimų protokole Nr. Ch-S 1362/2020.

Buitinių nuotekų valyklą eksploatuoja UAB „Radviliškio vanduo“. Nuotekų valyklos projektinis pajėgumas yra 900 m³/parą, tačiau realiai išvaloma apie 260 m³/parą nuotekų, o sniego tirpsmo metu – apie 700 m³/parą. Nuotekų valykla turi didelius pajėgumo rezervus. Nuotekos išvalomos iki BDS7 = 23,2 mgO₂/l². Išvalytos nuotekos išleidžiamos į melioracijos griovį, o iš jo į Kiršino upelį. Baisogalos nuotekų valymo įrenginiams sanitarinė apsaugos zona nenustatyta.

Lietuvos Geologijos tarnybos duomenimis planuojamoje teritorijoje yra 3 potencialūs geologinės aplinkos taršos židiniai (TŽ)³. Įvertinant pavojingumo laipsnį gruntui, paviršiniam bei požeminiam vandeniui jie yra priskiriami: 1 *vidutinio* (katilinė) ir 2 *didelio* (valymo įrenginiai, degalinė) pavojingumo objektų kategorijoms (3.4 pav.).

3.4 pav. Ištrauka iš potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapiu (šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba www.lgt.lt).

Pavojingų geologinės aplinkos taršos židinių teritorijose rekomenduojama atlikti ekogeologinį tyrimą pagal Ekogeologinių tyrimų reglamento nuostatas ir dėl taršos įvertinti galimus gruntų fizikinių mechaninių savybių pokyčius, vykdyti valymo darbus, pašalinti rizikos veiksnius, keliančius grėsmę aplinkai.

² Šaltinis: VŠĮ LŽŪKT Laboratorija, tyrimų rezultatų protokolas Nr. 19/106.

³ *Potencialus taršos židinys* - žmogaus ūkinės veiklos objektas, iš kurio teršiančios medžiagos gali patekti į aplinką.

3.6 Aplinkos būklės pokyčiai, jeigu planas nebus įgyvendintas

Baisogalos miestelio teritorijos bendrasis planas bus įgyvendinamas ne tiesiogiai, o per žemesnio lygmens planus – miestelio dalių detaliuosius ar specialiuosius planus stambesniame mastelyje bei konkrečių objektų techninius projektus. Neįgyvendinti teritorijos bendrojo plano reiškia, kad visi žemesnio lygmens planai neturės bendro konteksto ir bus tikimybė žymių klaidų ir žymaus neigiamo poveikio aplinkai.

Dabar rengiamas Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas, įvertindamas blogėjančius demografinius rodiklius bei šių rodiklių neigiamas prognozes orientuojasi ne į kiekybinį, bet į kokybinį teritorijų vystymą, išlaikant susiformavusią urbanistinę struktūrą bei didinant teritorijų panaudojimo efektyvumą. Siekiama išvengti išsklaidyto, dispersinio užstatymo driekos aplinkinėse teritorijose. Tai reiškia, kad sudaromos sąlygos išvengti procesų, kurie savo poveikiu gali stipriai įtakoti kraštovaizdžio erdvinės struktūros ir estetinio potencialo pokyčius t. y. devastuoti, sumenkinti kraštovaizdžio erdvinės struktūros stabilumą užtikrinančių teritorijų vertę.

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose nustatytame funkciname – erdviniam plane užtikrinamas vertingiausio kraštovaizdžio zonų, tame tarpe gamtinio karkaso teritorijų pilnavertiškumo ir įvairovės išsaugojimas. Miestelio dalys, kuriose numatomi aktyvūs funkcinės ir erdvinės struktūros pokyčiai (antropogenizacija) jau dabar yra daugiau ar mažiau intensyviai urbanizuotos ar sukultūrintos teritorijos.

Numatomos kaitos tendencijos iš esmės pačios fziomorfologinės kraštovaizdžio struktūros nekeičia, tačiau sąlygoja funkcinės pusiausvyros užtikrinimą, plėtros tvarumą ir veiksmus, kurie gali reikšmingai įtakoti kraštovaizdžio erdvinės struktūros ir estetinio potencialo teigiamus pokyčius.

Neįgyvendinant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose numatomų teritorijos vystymo sprendinių, bus sudėtinga reikiamai reguliuoti urbanizacijos procesus, nevyks kryptingas transporto sistemos plėtojimas, panašios tendencijos tikėtinos ir kituose inžinerinės infrastruktūros sektoriuose. Šių sektorių sprendinių neįgyvendinimas gali nulemti paviršinio vandens kokybės prastėjimą ir neigiamai paveikti bendrą aplinkos kokybę: dėl to nukentėtų biologinė įvairovė bei geriamo vandens kokybė, tai turėtų neigiamą poveikį visuomenės sveikatai. Bendrojo plano sprendiniais neapribojus taršios ūkinės veiklos, gali atsirasti neigiamas poveikis aplinkai, gruntinių vandenų kokybei bei visuomenės sveikatai. Neįgyvendinant plane numatomo tvaraus, kompleksinio teritorijų vystymo žemėnaudos kaitos procesai gali daryti žalą gamtiniam ir kultūriniam kraštovaizdžiui, jo vertybėms. Privataus intereso skatinamas kraštovaizdžio apsaugos požiūriu vertingų gamtinio karkaso teritorijų urbanizavimas, netaikant bendrojo plano sprendinių, neigiamai įtakos gamtinio karkaso teritorijų būklę, gamtinių rekreacinių išteklių kiekį ir kokybę.

4 TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS, APRAŠYMAS

Gamtinė aplinka yra atsvara urbanizuotai technogeninei aplinkai, todėl darnaus vystymosi principas reikalauja reguliuoti urbanizacijos procesą, nedarant žalos aplinkai. Nevaldoma urbanizacija gali turėti neigiamos įtakos ir negrįžtamų pasekmių aplinkai, visų pirma gamtinei ir kultūrinei. Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniais planuojamą teritoriją siekiama vystyti sudarant optimalias sąlygas urbanizacijos, ūkinės veiklos, rekreacijos vystymui bei gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio apsaugos užtikrinimui.

Remiantis atliktu esamos būklės vertinimu nustatyta, kad teritorijas, kurios gali būti reikšmingai paveiktos įgyvendinus ar neįgyvendinus Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendinius, atstovauja *kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės, nekilnojamojo kultūros paveldo, gamtinių išteklių apsaugai svarbios teritorijos ir objektai.*

4.1 Saugomos teritorijos ir gamtos paveldo objektai, „Natura 2000“ teritorijos

Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančių konservacinės apsaugos prioriteto (draustiniai, gamtos paveldo objektai / paminklai), kompleksinių saugomų (valstybiniai parkai, biosferos poligonai) bei „Natura 2000“ teritorijų nėra. Artimiausios saugomos teritorijos ir objektai nuo planuojamos teritorijos yra nutolusios 1 km (gamtos paveldo objektas - Angelo akmuo) ir 4,5 km (Daugyvenės kraštovaizdžio draustinis) atstumu, „Natura 2000“ teritorijos nuo 4,5 km (BAST - Daugyvenės apylinkės) ir didesniu atstumu (4.1 pav.).

4.1 pav. Baisogalos miestelio padėtis ypač saugomų teritorijų ir objektų, „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu (šaltinis: LR saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2024 09 16).

Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane (NKTP), kurio sprendiniai yra integruoti į naują LR bendrąjį planą, saugomų teritorijų tinklo plėtra Baisogalos miestelio teritorijoje ir jos gretimybėse nenumatoma. Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo apimtyje ypač saugomų teritorijų tinklo plėtros pasiūlymai neteikiami, nes tai yra specialaus aplinkosauginio planavimo dokumentų tikslas.

Valstybinės geologijos informacinės sistemos (GEOLIS) duomenimis planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje ir gretimybėse geotopų⁴ nėra.

Dėl didelio atstumo tarp planuojamos ir saugomų teritorijų, bendrojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimas neturės pasekmių saugomoms teritorijoms, poreikio specialių apsaugos priemonių taikymui nėra.

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių (I alternatyva, II alternatyva) poveikis ypač saugomoms ir „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas, o sprendinių įgyvendinimas nesudaro prielaidų sumenkinti ar kitaip pažeisti jų vertę.

4.2 Kitos biologinės įvairovės išsaugojimui svarbios teritorijos

Želdynai, pievos, vandenys, t. y. tie plotai kuriuose vyrauja natūrali ir pusiau natūrali augmenija užima palyginti nedidelę planuojamos teritorijos ploto dalį.

Miškai. Baisogalos seniūnijoje vyrauja mišrieji ir lapuočių miškai, daug mažiau yra spygliuočių miškų. Į miestelio teritoriją miškai nepatenka, artimiausi yra į rytus nuo Baisogalos geležinkelio stoties plytintis Baisogalos miškas, o vakarinėje dalyje – Biliūnų miškas. II Baisogalos tvenkinį supa ūkiniai ir apsauginiai miškai (4.2 pav.).

4.2 pav. Ištrauka iš Miškų kadastro duomenų žemėlapis – miškų grupės ir pogrupiai (šaltinis: <http://geoportal.lt>).

⁴ Geotopas - saugomas ar saugotinas, tipiškas ar unikalus geologinės, geomorfologinės ar geoekologinės svarbos erdvinis objektas geosferoje vertingas mokslui ir pažinimui.

Įvertinant tai, kad Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo alternatyvose (I, II) planuojamos teritorijos ribose miškų nėra, sprendinių įgyvendinimo poveikis nenumatomas.

Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės. Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizacijos žemėlapis (geoportal.lt) duomenimis į planuojamos teritorijos ribas patenka nedidelė dalis vienos natūralios saugotinos pievų buveinės: 6450 Aliuvinės pievos. Ši buveinė yra išskirta Kiršino upės slėnyje (žr. 4.3 pav., I-os alternatyvos grafines dalies brėžiniuose). Planuojamos teritorijos apylinkėse (nuo 0,3 km ir didesniu atstumu) yra saugotinių miškų buveinių: 9050 Žolių turtingi eglynai, 91E0 Aliuviniai miškai, 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai, 9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų. Visos šios buveinės yra įtrauktos į Lietuvoje sutinkamų Europos bendrijos svarbos gamtinių buveinių, kurių apsaugai būtina steigti saugomas teritorijas, sąrašą. Veiklą šiose teritorijose reglamentuoja „Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai“.

Planuojamoje teritorijoje esančiai saugotinai pievų buveinei taikomi šie apribojimai:

6450 Aliuvinė pievų buveinė:

- *negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;*
- *negali būti įveisiamas miškas ar sodinami pavieniai medžiai ir krūmai, keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, nupjaunami kupstai, suariami ar kitaip keičiami žolynai;*
- *negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai;*
- *skatinama šienauti, ganyti gyvulius saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.*

4.3 pav. Ištrauka iš EB svarbos natūralių buveinių žemėlapis (šaltinis: <http://geoportal.lt>.)

I-oje alternatyvoje saugotinos pievų buveinės dalis patenka į *bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zoną* ir į *mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją zoną* (esamas užstatymas). Šiose zonose turi būti taikomos atitinkamos buveinių apsaugos priemonės. Sprendiniuose yra nustatytas reglamento reikalavimas: įgyvendinant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) vertinti sprendinių poveikį Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, numatyti poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemonės.

II-oje alternatyvoje Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės nebuvo įvertintos, nes alternatyvos rengimo metu (2010m.) Europos bendrijos svarbos buveinių inventorizacija dar nebuvo parengta.

Saugomų rūšių augavietės ir radavietės. LR Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinės sistemos „Lietuvos teritorijos natūralioje gamtinėje aplinkoje gyvenančių ar laikinai esančių saugomų laukinių gyvūnų, augalų ir grybų rūšių informacinė sistema“ duomenimis (gauti 2023 12 12 skaitmeniniai duomenys saugomų rūšių informacinės sistemos) planuojamoje teritorijoje yra registruota 41 saugomų rūšių radavietė⁵. Informacija apie saugomų rūšių radavietes bei jų padėtį planuojamoje teritorijoje pateikiama 4.1 lentelėje, 4.4 pav. bei I-os alternatyvos grafinės dalies brėžiniuose.

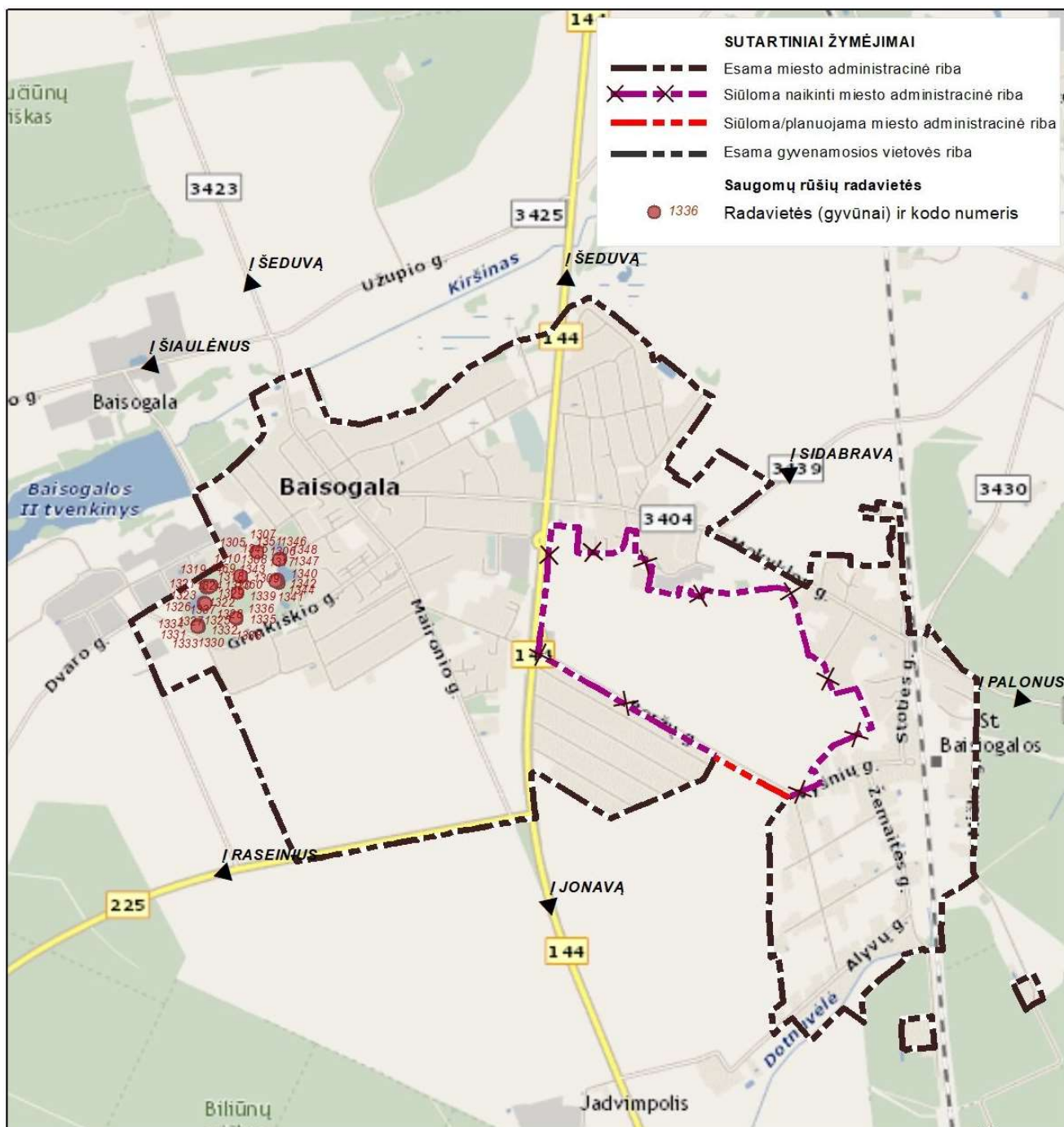
4.1. lentelė. Baisogalos miestelio teritorijoje aptinkamų saugomų rūšių radaviečių sąrašas (šaltinis: Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenys, gauti 2023 12 12).

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	ID	Stebėjimo data
Radavietės				
1.	Šiaurinis šikšnys	Eptesicus nilssoni	1336	2021/06/22
2.	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	1305	2021/06/22
3.	Vandeninis pelėausis	Myotis daubentonii	1306	2021/06/22
4.	Šiaurinis šikšnys	Eptesicus nilssoni	1307	2021/06/22
5.	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	1308	2021/06/22
6.	Šiaurinis šikšnys	Eptesicus nilssoni	1309	2021/06/22
7.	Dvispalvis plikšnys	Vespertilio murinus	1310	2021/06/22
8.	Vėlyvasis šikšnys	Eptesicus serotinus	1317	2021/06/22
9.	Rudasis ausylis	Plecotus auritus	1318	2021/06/22
10.	Dvispalvis plikšnys	Vespertilio murinus	1319	2021/06/22
11.	Vandeninis pelėausis	Myotis daubentonii	1320	2021/06/22
12.	Šiaurinis šikšnys	Eptesicus nilssoni	1321	2021/06/22
13.	Rudasis nakviša	Nyctalus noctula	1322	2021/06/22
14.	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	1323	2021/06/22
15.	Vandeninis pelėausis	Myotis daubentonii	1324	2021/06/22
16.	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	1325	2021/06/22
17.	Šikšniukas nykštukas	Pipistrellus pipistrellus	1326	2021/06/22
18.	Dvispalvis plikšnys	Vespertilio murinus	1327	2021/06/22
19.	Rudasis nakviša	Nyctalus noctula	1328	2021/06/22
20.	Šiaurinis šikšnys	Eptesicus nilssoni	1329	2021/06/22
21.	Šiaurinis šikšnys	Eptesicus nilssoni	1330	2021/06/22
22.	Vandeninis pelėausis	Myotis daubentonii	1331	2021/06/22
23.	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	1332	2021/06/22
24.	Šikšniukas nykštukas	Pipistrellus pipistrellus	1333	2021/06/22
25.	Dvispalvis plikšnys	Vespertilio murinus	1334	2021/06/22
26.	Rudasis nakviša	Nyctalus noctula	1335	2021/06/22
27.	Rudasis nakviša	Nyctalus noctula	1337	2021/06/22
28.	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	1338	2021/06/22
29.	Rudasis nakviša	Nyctalus noctula	1339	2021/06/22
30.	Vandeninis pelėausis	Myotis daubentonii	1340	2021/06/22
31.	Rudasis nakviša	Nyctalus noctula	1341	2021/06/22
32.	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	1342	2021/06/22
33.	Šiaurinis šikšnys	Eptesicus nilssoni	1343	2021/06/22

⁵ Radavietė – geografinė vieta ar plotas, kuriuose aptinkama (pastebima) ar kitaip nustatoma gyvūnų rūšių individų.

Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	ID	Stebėjimo data
34.	Dvispalvis plikšnys	Vespertilio murinus	1344	2021/06/22
35.	Vandeninis pelėausis	Myotis daubentonii	1345	2021/06/23
36.	Rudasis nakviša	Nyctalus noctula	1346	2021/06/23
37.	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	1347	2021/06/23
38.	Šiaurinis šikšnys	Eptesicus nilsoni	1348	2021/06/23
39.	Vėlyvasis šikšnys	Eptesicus serotinus	1351	2021/06/23
40.	Vėlyvasis šikšnys	Eptesicus serotinus	1360	2021/06/23
41.	Branto pelėausis	Myotis brandtii	1469	2021/06/22

4.4 pav. Saugomų rūšių radavietės planuojamoje teritorijoje (schema parengta naudojant SRIS duomenis, gautus 2023 12 12)

Saugomų rūšių apsauga užtikrinama vadovaujantis LR Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymu (XI-578, 2009-12-17) ir Saugomų rūšių apsaugos planų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašu (D1-463, 2010-06-02).

I-oji alternatyva parengta įvertinant teritorijoje aptiktų saugomų rūšių radaviečių lokalizaciją (visos radavietės yra Baisogalos dvaro sodybos teritorijoje). Sprendiniuose yra nustatytas reglamento reikalavimas: įgyvendinant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) vertinti sprendinių poveikį saugomoms rūšims, registruotoms Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (naudojant aktualius SRIS duomenis), numatyti poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemonės.

II-oje alternatyvoje LR Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinės sistemos „Lietuvos teritorijos natūralioje gamtinėje aplinkoje gyvenančių ar laikinai esančių saugomų laukinių gyvūnų, augalų ir grybų rūšių informacinė sistema“ duomenys nebuvo įvertinti.

Natūralios pievos ir ganyklos, pelkės ir šaltiniai. „Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinų žemėlapis“⁶ duomenimis planuojamoje teritorijoje *natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinų* nėra. Artimiausios į minėtą žemėlapij įtrauktos natūralios pievos ir ganyklos bei pelkės yra prie šiaurinės planuojamos teritorijos ribos Kiršino upelio slėnyje.

I-oji alternatyva yra parengta įvertinant „Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinų žemėlapis“ duomenis. Įvertinant tai, kad šio žemėlapis duomenys yra nuolat tikslinami ir šis procesas neturi galutinio termino, sprendiniuose nustatomas reglamento reikalavimas: planuojamoje teritorijoje nustačius *natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinų* plotus, jiems taikyti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 96 ir 102 straipsnio reikalavimus.

II-oje alternatyvoje natūralios pievos ir ganyklos, pelkės ir šaltiniai nebuvo įvertinti, nes alternatyvos rengimo metu (2010m.) „Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinų žemėlapis“ nebuvo parengtas.

Atlikus palyginamąją alternatyvų analizę nustatyta, kad biologinės įvairovės išsaugojimo aspektu I-os alternatyvos sprendiniai ir reglamento reikalavimai yra palankesni nei II-os alternatyvos.

4.3 Kraštovaizdžio morfologinė struktūra ir vizualinis estetiškas potencialas

Kraštovaizdžio morfologinė struktūra. Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane (toliau NKTP) yra teikiamas LR teritorijos kraštovaizdžio morfologinis rajonavimas, pagal kurį planuojama Baisogalos miestelio teritorija patenka į Vidurio Pabaltijo žemumų ruožo (D) Centrinės Lietuvos žemumos srities (IX) Nevėžio miškingos agrarinės mažai urbanizuotos lygumos rajoną (20).

Vadovaujantis NKTP planuojamoje teritorijoje išskiriama viena kraštovaizdžio tvarkymo zona: **au4L**⁶ – agrarinė urbanizuota tausojančio-intensyvaus naudojimo molingų banguotų lygumų. Planuojamos teritorijos gretimybėse: **ma3G** – miškingas agrarinis tausojančio naudojimo morenini gūbrio; **am3L** – agrarinis miškingas tausojančio naudojimo molingų lygumų; **a5S** – agrarinis intensyvaus – konservacinio naudojimo upės slėnio; **am6L** – agrarinis miškingas intensyvaus naudojimo molingų lygumų; **ma6L** – miškingas agrarinis intensyvaus naudojimo molingų lygumų (4.5 pav.).

Pagal gamtinį kraštovaizdžio pobūdį visą planuojamą teritoriją užima moreninės molingos lygumos (plokščios arba banguotos). Dominuojančio lygumų kraštovaizdžio monotoniškumą miestelio teritorijos šiaurinėje dalyje pagyvina Kiršino upės slėnis (gana platus, su nuolaidžiais šlaitais), o pietiniame pakraštyje Dotnuvėlės upelis.

⁶ <https://biomon.lt/szns>.

Pagal sukultūrinimo pobūdį dominuojantis yra urbanizuotas kraštovaizdis su didesniais ar mažesniais santykinai natūralaus gamtinio kraštovaizdžio intarpais.

Vadovaujantis NKTP 15.3 papunkčiu⁷ planuojamoje teritorijoje nėra gamtinių kraštovaizdžių, kurie pripažįstami kaip ypatingai reikšmingi šalies kraštovaizdžio įvairovės palaikymui ir jų išsaugojimas yra prioritetas šalies mastu.

KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONŲ INDEKSAI

- I. Bendras kraštovaizdžio pobūdis
- II. Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis
- III. Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis

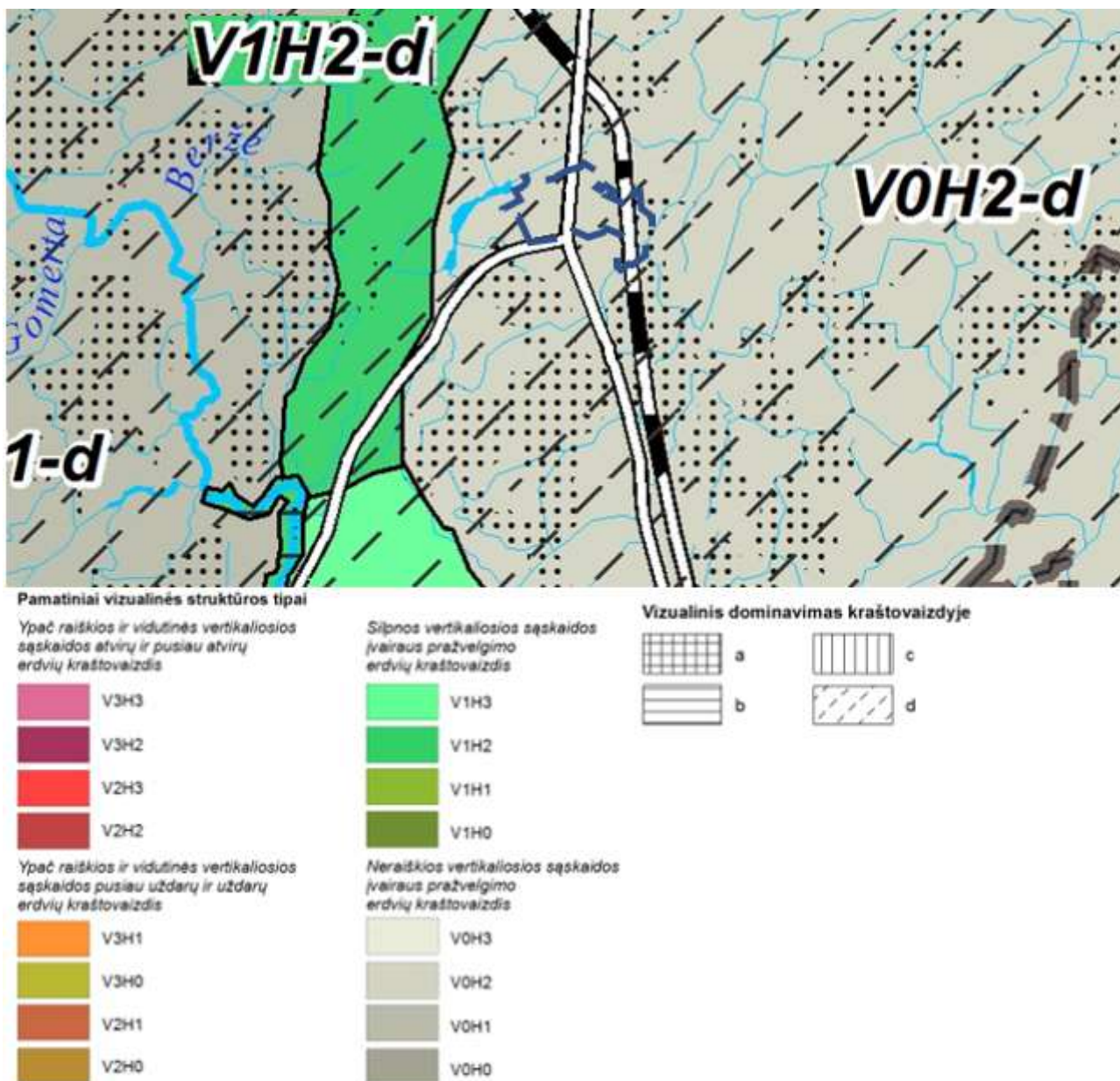
4.5 pav. Ištrauka iš „Lietuvos Respublikos nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas. Sprendiniai. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“ brėžinio.

I-oje alternatyvoje Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose yra detalizuojamas kraštovaizdžio zonos (**au4L''**) tvarkymas, išskiriant atitinkamo naudojimo būdo funkcines zonas ir išlaikant optimalų santykį tarp užstatomų bei neužstatomų ir neurbanizuojamų teritorijų, formuojant gamtinio karkaso bei žaliųjų plotų sistemą.

II-oji alternatyva parengta (dar nesant NKTP) įvertino kraštovaizdžio morfologinius ypatumus skyrė reikiamą dėmesį planuojamos teritorijos atveju svarbesnių gamtinio kraštovaizdžio elementų (upių slėnių ir kitų santykinai natūralių plotų) išsaugojimui bei jų, kaip žaliųjų zonų vystymui.

⁷ „15.3 <...> Vykdamas teritorijų planavimo ir kraštovaizdžio formavimo veiksmus ypatingas dėmesys turi būti skiriamas šio gamtinio pobūdžio kraštovaizdžiui: N' – raižyto marių kranto nerija, N – išlyginto marių kranto nerija, D' – delta, R' – senasis erozinis raguvynas, R – erozinis raguvynas, G' – moreninis/fliuvioglacialinis plokščiakalnis, P – pamario jūrinė lyguma, D – deltinis slėnis, P' – smėlinga pajūrio lyguma, S' – senslėnis, K – smėlingas fliuvioglacialinis kalvynas/kopynas, E – ežerotas duburys, E' – ežerynas, B – smėlinga banguota pakiluma (plynaukštė), M – sekliosios (iki 2 m gylio) marios, G – moreninis/fliuvioglacialinis gūbrys/kalvynagūbris, L – smėlinga banguota lyguma, L'' – molinga banguota/rumbėta lyguma, S – upės slėnis . <...>“.

Kraštovaizdžio vizualinis estetiškas potencialas. Kraštovaizdžio vizualinę struktūrą apsprendžia kraštovaizdžio morfologinės įvairovės bei sukultūrinimo ypatumai. Vadovaujanti NKTP Baisogalos miestelio teritorija patenka į neraiškios vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgimo erdvių kraštovaizdžio **V0H2 (DII)-d** ribas (4.6 pav.).

4.6 pav. Ištrauka iš „Lietuvos Respublikos nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas. Sprendiniai. Kraštovaizdžio vizualinis estetiškas potencialas“ brėžinio (šaltinis: www.tpdr.lt).

Vadovaujantis NKTP planuojama teritorija nepatenka į ypač saugomo šalies vizualinio estetiško potencialo arealų ribas.

Aplinkos ministerijos tinklalapyje⁸ skelbiamo vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašo (patvirtintas LR aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885 (nauja redakcija patvirtinta LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. D1-157), kaip Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengimo tvarkos aprašo 2 priedas) duomenimis planuojamoje teritorijoje ir

⁸ Taškai pateikiami žemėlapyje, kurio nuoroda: <https://vst-t.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=80388c28c00845d9a9792bb01cd936df>.

jos gretimybėse vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų nėra (artimiausias taškas - Šiaulės kalno apžvalgos bokštas yra 18,6 km atstumu).

I-oje alternatyvoje vadovaujantis tuo, kad planuojama teritorija nepatenka į ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealų ribas, planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse nėra vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų, specialūs vizualinės apsaugos reikalavimai nenustatomi. Sprendiniuose nustatyti teritorijų tvarkymo, tame tarpe urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų aukštingumo reikalavimai užtikrins, kad Baisogalos miestelio teritorija bus vystoma ir tvarkoma užtikrinant kraštovaizdžio vizualinės struktūros bei identiteto išsaugojimą.

II-oje alternatyvoje įvertinami ir išlaikomi šie miestelio erdvinės struktūros savitumą bei kraštovaizdžio vizualinį estetinį potencialą sudarantys elementai: planinė struktūra, užstatymo pobūdis, atskiri architektūriniai požiūriai vertingi pastatai vidaus erdvės, išorės aplinka, gamtinė aplinka, taip pat istoriniai ir semantiniai ženklai, kuriantys vietovės išskirtinumą.

I-oji ir II-oji alternatyvos kraštovaizdžio morfologinės įvairovės bei kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo išsaugojimo aspektu yra lygiavertės, nepažeidžia jų vertės išsaugojimo interesus.

4.4 Gamtinis karkasas

Gamtinis karkasas (toliau – GK) kraštovarkos požiūriui sudėtinga erdvinė sistema, jungianti įvairių funkcijų prioriteto bei pagrindinės tikslinės paskirties, taip pat skirtingo naudojimo ir apsaugos režimo teritorijas. Teisinį pagrindą šalies gamtiniam karkasui kurti ir puoselėti sudaro LR Aplinkos apsaugos bei Saugomų teritorijų įstatymai. Šiame įstatyme teikiama sekanti gamtinio karkaso samprata: *gamtinis karkasas - vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ir buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.*

I-oje alternatyvoje laikantis tęstinumo principo, yra teikiama Baisogalos miestelio bendrojo plano sprendiniuose (2010 m.), Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose (2023 m.) bei LR teritorijos bendrajame plane (2021 m.) nustatyta gamtinio karkaso struktūra.

Vadovaujantis aukščiau minėtais teritorijų planavimo dokumentais planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje ir jos apylinkėse išskiriamas gamtinio karkaso teritorijas, turinčias kompensuoti urbanistinio – ūkinio vystymo poveikį, atstovauja *geosistemų vidinio stabilizavimo arealai – regioninės reikšmės (S), migraciniai koridoriai - vietinės reikšmės (m), geoeekologinės takoskyros – nacionalinės reikšmės (T)*

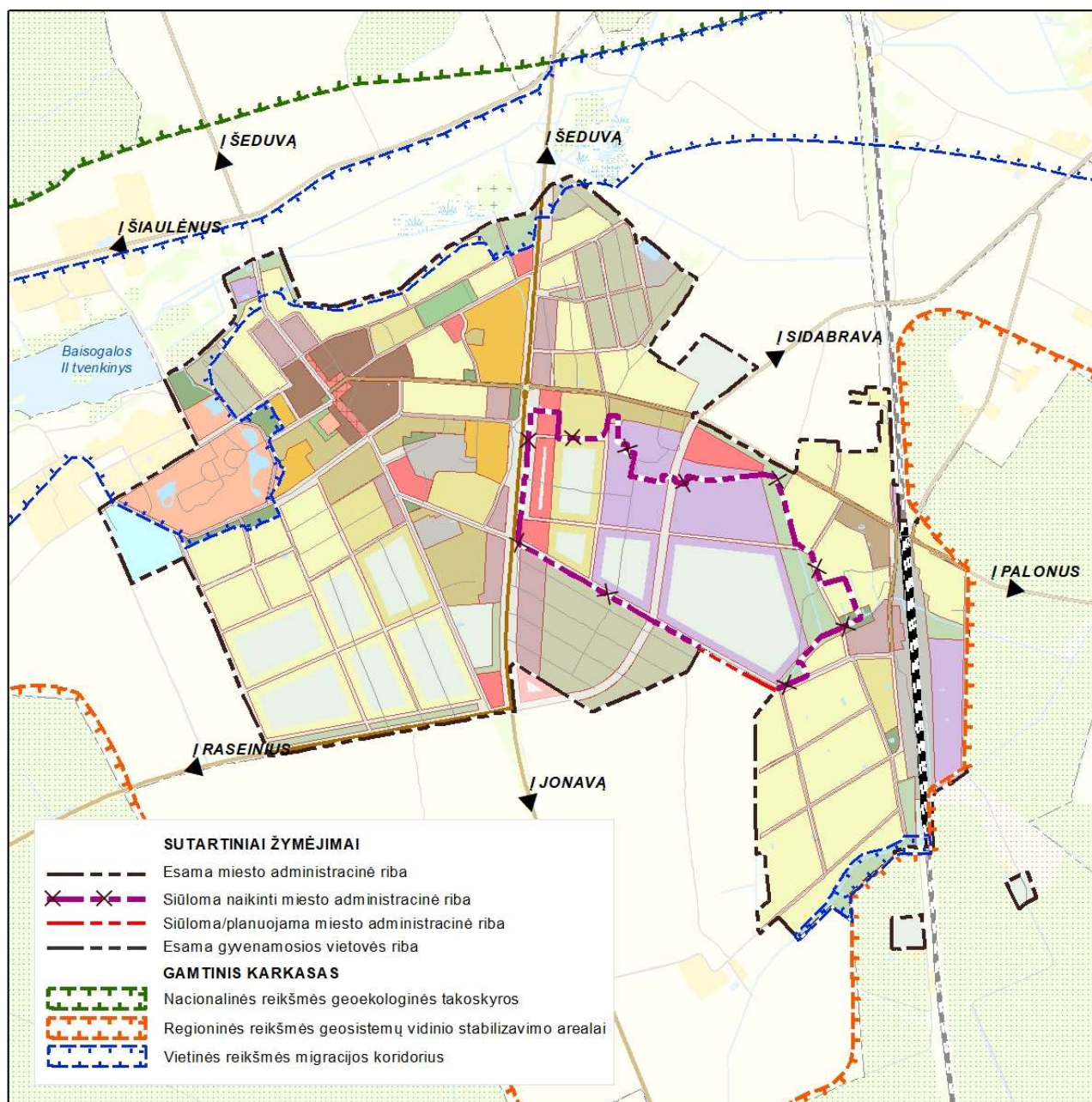
Siekiant užtikrinti tinkamą gamtinio karkaso teritorijų planavimą, tvarkymą, naudojimą ir darnų vystymąsi, yra atlikta gamtinio karkaso teritorinės sistemos detalizacija bei formuojamas naujas gamtinio karkaso struktūrinis elementas (vietinės reikšmės Dotnuvėlės migracinis koridorius).

Planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje išskiriamas gamtinio karkaso teritorijas atstovauja: regioninės reikšmės geosistemų vidinio stabilizavimo arealas (S) rytiniame miestelio pakraštyje; vietinės reikšmės (m) Kiršino ir Dotnuvėlės migracinių koridorių atkarpos (4.7 pav.). Nacionalinės reikšmės Šiaurės Lietuvos geoeekologinė takoskyra (T) yra šiauriau Baisogalos miestelio ir į planuojamos teritorijos ribas nepatenka. Planuojamoje teritorijoje išskirtos gamtinio karkaso teritorijos užima 8,3% teritorijos ploto (4.2 lentelė). Struktūriškai gamtinio karkaso teritorijų tarpe didžioji ploto dalis tenka *migraciniams koridoriams* (92,8%).

4.2 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijos planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje.

Gamtinio karkaso teritorijos	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto	% miestelio ploto (398,7 ha)
<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI (vietinės (m) reikšmės)</i>	30,8	92,8	7,7
<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI (regioninės (S) reikšmės)</i>	2,4	7,2	0,6

Gamtinio karkaso teritorijos	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto	% miestelio ploto (398,7 ha)
VISAS GAMTINIS KARKASAS:	33,2	100	8,3

4.7 pav. Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinis karkasas (I alternatyva)

Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose (I alternatyva) nustatyta gamtinio karkaso teritorinės sistemos lokalizacija teikiama grafines dalies brėžiniuose „Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Pagrindinis brėžinys“; „Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys“.

Siekiant užtikrinti tinkamą gamtinio karkaso teritorijų planavimą, tvarkymą, naudojimą ir darnų vystymąsi, yra atliktas Baisogalos miestelio teritorijoje lokalizuotų gamtinio karkaso teritorijų geoeologinio potencialo vertinimas. Vertinimas atliktas vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais bei Gamtinio karkaso nustatymo ir praktinio taikymo metodika (Lietuvos geografo draugija, 2016).

Pagal kraštovaizdžio natūralumo laipsnį ir gebėjimą atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas Baisogalos miestelio gamtiniame karkase išskiriamos *riboto, silpno, pažeisto geoeologinio potencialo gamtinio karkaso*

teritorijos⁹. Baisogalos miestelio gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas pateikiamas brėžinyje „Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys“, vertinimo rezultatai 4.3. lentelėje.

4.3. lentelė. Baisogalos miestelio gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas

Indeksas brėžinyje	Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto
<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI</i>			
r	Riboto geoekologinio potencialo teritorijos	17,4	52,5
s	Silpno geoekologinio potencialo teritorijos	11,5	34,6
pž	Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos	1,9	5,7
	Viso:	30,8	92,8
<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI</i>			
r	Riboto geoekologinio potencialo teritorijos	-	-
s	Silpno geoekologinio potencialo teritorijos	2,0	6,0
pž	Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos	0,4	1,2
	Viso:	2,4	7,2
	Iš viso:	33,2	100

Atlikto vertinimo rezultatai rodo, kad miestelio gamtinio karkaso struktūroje 52,5% ploto tenka natūralioms ir/ar santykinai natūralioms, t. y. *riboto* geoekologinio potencialo teritorijoms (4.3 lentelė). Visų likusių gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas yra įvertintas kaip *silpnas* ir *pažeistas*. Tai reikia vertinti kaip nepalankią situaciją, reikalaujančią specialių priemonių tolimesniam gamtinio karkaso struktūros kokybiniam palaikymui ir gerinimui.

Remiantis geoekologinio potencialo vertinimu yra nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys¹⁰:

- *palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (2),*
- *gražinamas (atkuriamas) ir gausinamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (3),*
- *urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas (4).*

Įvertinant tai, kad tai pačiai tvarkymo kryptims priskirtų gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo priemonės gali skirtis dėl nelygiavertio geoekologinio ir estetinio potencialo, antropogeninio įsavinimo laipsnio, esamo bei planuojamo naudojimo pobūdžio, yra nustatomi konkretizuojantys gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai, kurie daugiau ar mažiau yra susiję su tikslinių aplinkosauginių priemonių taikymu bei su urbanizuotoje teritorijoje svarbiomis socialinėmis - rekreacinėmis funkcijomis ir yra orientuoti į įvairaus geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijas, kurios yra faktiškai naudojamos arba bendrojo plano sprendimais numatomos naudoti želdynų palaikymui ir tvarkymui bei rekreacinių poreikių tenkinimui.

Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai:

- a** - naujo želdyno įrengimas;
- b** - esamo želdyno įrengimo lygio ir būklės gerinimas;
- c** - esamo želdyno įrengimo lygio ir būklės palaikymas;
- d** - kitos paskirties žemės sklypų (gyvenamos, visuomeninės, komercinės, inžinerinės ir kt.) tvarkymas užtikrinant gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus;
- e** - vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą;
- g** - tikslinių priemonių, išsaugant gamtos ir kultūros paveldo vertybes, taikymas;
- h** - pažeistų teritorijų rekultivavimo ir natūralizavimo, tame tarpe sureguliuotų upelių renatūralizavimo priemonių taikymas;

⁹ Patikimo bei stipriai pažeisto (*degraduoto*) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos Baisogalos miestelyje nenustatytos.

¹⁰ Planuojamoje teritorijoje nėra *patikimo* geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijų, todėl pirmoji gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptis - *išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (1)* nenustatoma.

Nustatytų gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptių ir jas konkretizuojančių kraštovaizdžio tvarkymo tipų teritorinis išsidėstymas Baisogalos miestelio gamtiniame karkase pateikiamas grafinėje dalyje brėžinyje „Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys“ ir 4.4. lentelėje.

4.4 lentelė. Baisogalos miestelio gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys

Indeksas brėžinyje	Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto
<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI</i>			
2	Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	17,4	52,5
3	Grąžinamas (atkuriamas) ir gausinamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	8,3	25,0
4	Urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	5,1	15,3
	Viso:	30,8	92,8
<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI</i>			
2	Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	-	-
3	Grąžinamas (atkuriamas) ir gausinamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	2,0	6,0
4	Urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	0,4	1,2
	Viso:	2,4	7,2
	Iš viso:	33,2	100

2-oji tvarkymo kryptis - *palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas* nustatoma *riboto geoekologinio potencialo* gamtinio karkaso - mišrios naudmenų mozaikos santykinai natūraliose gamtinėse teritorijose, apimančiose apie 52,5% GK ploto. Planuojamos teritorijos atveju ši tvarkymo kryptis nustatoma Baisogalos dvaro parko ir neurbanizuojamų jo prieigų zonoje, kuri yra svarbi ne tik ne tik kultūros paveldo vertybių, bet ir gamtinės įvairovės (saugomų rūšių radaviečių gausa) išsaugojimo požiūriu.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo krypties (2) teritorijose siūloma taikyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipus: *esamo želdyno įrengimo lygio ir būklės palaikymas (c), naujo želdyno įrengimas (a), tikslinių priemonių, išsaugant gamtos ir kultūros paveldo vertybes, taikymas (g)*. Tvarkant šias teritorijas prioritetas teikiamas esamų želdynų įrengimo lygio ir būklės palaikymo ir/ar gerinimo priemonių taikymui. Pagrindus būtinumą gali būti vykdomi kiti parko teritorijos tvarkymo darbai, skirti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio ir jo vertybių apsaugai užtikrinti. Rekomenduojamas esamos želdynų struktūros išlaikymas, atliekant einamosios priežiūros darbus, didinant želdinių kiekį, pirmenybę teikiant kiek įmanoma natūralesnei žolinei augmenijai ar medynams

3- *ioji kryptis - grąžinamas (atkuriamas) ir gausinamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis* taikoma *silpno geoekologinio potencialo* miestelio aplinkoje sunkiai išvengiamos technogeninės veiklos paveiktose Baisogalos miestelio gamtinio karkaso teritorijose, apimančiose apie - 31% GK ploto. Šiai tvarkymo kryptiai priskiriamos Kiršino ir Dotnuvėlės migracinių koridorių atkarpos bei miestelio teritorijai priklausančios geosistemų vidinio stabilizavimo arealo dalys.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo krypties (3) teritorijose pagrindiniai taikytini gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai - *naujo želdyno įrengimas (a), esamo želdyno įrengimo lygio ir būklės gerinimas (b)*. Kiti tvarkymo tipai - **e, g, h** nustatomi kaip papildomi, įvertinant jų aktualumą kiekvienos konkrečios zonos atveju. Prioritetas teikiamas išlikusių gamtinių kraštovaizdžio elementų išsaugojimui, jų fragmentacijos mažinimui, atskirųjų rekreacinės ar apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų įveisimui ir darniam tvarkymui. Įgyvendinus tvarkymo priemones šių gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas turėtų padidėti.

Naujai įrengiami želdynai būtų Baisogalos miestelio žaliųjų plotų sistemos dalis. Pagrindus poreikį ir ekologinę naudą taikytinos sureguliuotų Dotnuvėlės ir Kiršino upių renatūralizavimo priemonės.

4-oji tvarkymo kryptis *urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijose tvarkymas* taikoma gamtinio karkaso dalyse, kurios jau šiuo metu yra užstatytos bei teritorijose, kuriose pagal Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano sprendinius numatomas naudojimas yra susijęs su įvairaus intensyvumo užstatymo ar kitos, su kraštovaizdžio performavimu susijusios veiklos, vystymu. Šiai tvarkymo kryptčiai yra priskiriamos *pažeisto ir silpno* geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos, kurios visos užima apie 16,5% miestelio gamtinio karkaso teritorijų ploto.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo krypties (4) teritorijose pagrindinis taikytinas gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipas - *kitos paskirties žemės sklypų tvarkymas, užtikrinant gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus (d)*. Kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis, atsižvelgiant į nustatytą gamtinio karkaso teritorijų geoekologinį potencialą (žr. brėžinį „Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys“ I alternatyva) nustatomas vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimais. Kiti tvarkymo tipai (e, g) nustatomi kaip papildomi, įvertinant jų aktualumą kiekvienos konkrečios zonos atveju. Visais atvejais prioritetas teikiamas gamtinių kraštovaizdžio elementų išsaugojimui (pavienių medžių ir (ar) jų grupių, želdinių, šlapynių, šlaitų) bei ne mažesnio už nustatytas normas priklausomųjų želdynų ploto įveisimo¹¹ užtikrinimui.

Konkrečios gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo priemonės turi būti nustatomos rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus.

II-oje alternatyvoje gamtinio karkaso teritorijų lokalizacija atlikta vadovaujantis Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais (2009 m.). Gamtinio karkaso teritorijas planuojamoje teritorijoje sudaro: hidrografinio tinklo gamtinio karkaso zona – migraciniai koridoriai; atvirų erdvių gamtinio karkaso zona- migraciniai koridoriai; miškų gamtinio karkaso zonos – geosistemų vidinio stabilizavimo arealai. Šioms zonoms teikiamos aprašomojo pobūdžio tvarkymo rekomendacijos.

II-oje alternatyvoje gamtinio karkaso sudėtinių dalių įvardijimas (sąvokos) neatitinka nustatytų Gamtinio karkaso nuostatuose, neatliktas gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas ir atitinkamų tvarkymo kryptčių ir priemonių nustatymas, gamtinio karkaso teritorijų lokalizacija neteikiama sprendinių konkretizavimo „Teritorijų naudojimo plane (Pagrindinis brėžinys)“. *Dėl minėtų trūkumų I-oji alternatyva vertinama kaip palankesnė gamtinio karkaso teritorinės sistemos apsaugos ir tvarkymo užtikrinimui.*

4.5 Nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės

Vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 8 straipsnio 12 dalimi, Kultūros vertybių registro duomenys yra vieši ir skelbiami tinklapyje adresu <https://kvr.kpd.lt>.

Kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijos ir apsaugos zonos pateiktos grafinėje dalyje, sąrašas 4.5 lentelėje. 2024 m. sausio 1 d. duomenimis Baisogalos miestelio teritorijoje yra registruotas 2 kompleksiniai objektai su 26 į kompleksą įeinančiomis vertybėmis bei 5 pavieniai objektai. Planuojamos teritorijos ribose nėra registruotų vietovių. 2024 m. sausio 1 d. duomenimis Baisogalos miestelio teritorijoje yra registruoti 2 kompleksiniai objektai su 26 į kompleksą įeinančiomis vertybėmis bei 5 pavieniai objektai. Planuojamos teritorijos ribose nėra registruotų vietovių. Kultūros paveldo objektų ir teritorijų sąrašas nėra baigtinis, kadangi Kultūros vertybių registro (KVR) duomenys yra nuolat pildomi, atnaujinant apskaitos dokumentaciją.

4.5 lentelė Nekilnojamas kultūros paveldas planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje

¹¹ priklausomųjų želdynų ploto norma yra nustatoma vadovaujantis LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. D1-146 redakcija „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

**Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.**

Eil. Nr.	Kodas	Pavadinimas	Statusas	Registravimo data	Duomenys
KOMPLEKSAI					
K-1	991	Baisogalos dvaro sodyba Adresas: Radviliškio r. sav., Baisogalos sen., Baisogalos mst., R. Žebenkos g. 12.	Paminklas	1992-05-05	<u>Vertybės plotas:</u> 197270.00 kv.m. <u>Vertybė pagal sandara:</u> kompleksas <u>Vertingųjų savybių pobūdis:</u> Archeologinis (lemiantis reikšmingumą), Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas). <u>Vertingosios savybės:</u> planavimo sprendiniai; buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos; žemės ir jos paviršiaus elementai; keliai, takai ar jų dalys, dangos; želdynai ir želdiniai; upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai. <u>Nustatytas vizualinės apsaugos pozonis:</u> 146300.00 kv.m. Kompleksą sudaro 21 į kompleksą įeinanti vertybė.
1.1	468	Baisogalos dvaro sodybos rūmai	Paminklas	1992-04-14	
1.2	23321	Baisogalos dvaro sodybos arklidė	Paminklas	1992-04-14	
1.3	23322	Baisogalos dvaro sodybos oranžerija	Paminklas	1997-04-17	
1.4	23323	Baisogalos dvaro sodybos svirnas	Paminklas	1997-04-17	
1.5	23324	Baisogalos dvaro sodybos ledainė	Paminklas	1997-12-31	
1.6	23325	Baisogalos dvaro sodybos namas	Paminklas	1997-12-31	
1.7	23326	Baisogalos dvaro sodybos pirmas tvartas	Paminklas	1997-12-31	
1.8	23327	Baisogalos dvaro sodybos kumetynas	Paminklas	1997-12-31	
1.9	23328	Baisogalos dvaro sodybos vėjo malūnas	Paminklas	1997-12-31	
1.10	23329	Baisogalos dvaro sodybos pirmas kluonas	Paminklas	1997-12-31	
1.11	23330	Baisogalos dvaro sodybos antras kluonas	Paminklas	1997-12-31	
1.12	23331	Baisogalos dvaro sodybos spirito varykla	Paminklas	1997-12-31	
1.13	23332	Baisogalos dvaro sodybos antras tvartas	Paminklas	1997-12-31	
1.14	23333	Baisogalos dvaro sodybos karvidė	Paminklas	1997-12-31	
1.15	23334	Baisogalos dvaro sodybos garažas	Paminklas	1997-12-31	
1.16	23335	Baisogalos dvaro sodybos kalvė	Paminklas	1997-12-31	
1.17	23336	Baisogalos dvaro sodybos šulinys	Paminklas	1997-12-31	
1.18	23337	Baisogalos dvaro sodybos parkas	Paminklas	1997-12-31	
1.19	25929	Baisogalos dvaro sodybos tvora	Paminklas	2001-06-22	
1.20	25930	Baisogalos dvaro sodybos vartai	Paminklas	2001-06-22	
1.21	37957	Baisogalos dvaro sodybos sandėlis	Paminklas	1992-05-05	
K-2	17372	Baisogalos geležinkelio stoties statinių kompleksas Adresas: Radviliškio r. sav., Baisogalos sen., Baisogalos mst., Stoties g. 2, 2A, 2B, 4.	Registrinis	2006-04-25	<u>Vertybės plotas:</u> 12731.00 kv.m. <u>Vertybė pagal sandara:</u> kompleksas <u>Vertingųjų savybių pobūdis:</u> Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas). <u>Vertingosios savybės:</u> planavimo sprendiniai; žemės ir jos paviršiaus elementai; keliai, takai ar jų dalys, dangos; želdynai ir želdiniai; Kompleksą sudaro 5 į kompleksą įeinančios vertybės.
2.1	17373	Baisogalos geležinkelio stoties statinių komplekso keleivių rūmai	Registrinis	2006-04-25	
2.2	17374	Baisogalos geležinkelio stoties statinių komplekso vandentiekio bokštas	Registrinis	2006-04-25	
2.3	17375	Baisogalos geležinkelio stoties statinių komplekso rampa	Registrinis	2006-04-25	
2.4	47335	Baisogalos geležinkelio stoties statinių komplekso pirmas geležinkelio tarnautojų namas	Registrinis	2022-09-02	
2.5	47336	Baisogalos geležinkelio stoties statinių komplekso pirmas geležinkelio tarnautojų namas	Registrinis	2022-09-02	
PAVIENIAI OBJEKTAI					
P-1	2333	Paminklas žuvusiems už Lietuvos Nepriklausomybę	Registrinis	1992-08-13	<u>Vertybės plotas:</u> 181.00 kv.m. <u>Vertybė pagal sandara:</u> pavienis objektas

**Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.**

Eil. Nr.	Kodas	Pavadinimas	Statusas	Registravimo data	Duomenys
					<u>Vertingųjų savybių pobūdis:</u> Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipišką); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipišką). <u>Vertingosios savybės:</u> planavimo sprendiniai; žemės ir jos paviršiaus elementai; keliai, takai ar jų dalys, dangos; želdynai ir želdiniai.
P-2	11106	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Registrinis	1993-02-18	<u>Vertybės plotas:</u> 3582.00 kv.m. <u>Vertybė pagal sandara:</u> pavienis objektas <u>Vertingųjų savybių pobūdis:</u> Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipišką); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipišką).
P-3	29514	Lietuvos karių, savanorių ir partizanų kapai	Valstybės saugomas	2004-12-28	<u>Vertybės plotas:</u> 62.00 kv.m. <u>Vertybė pagal sandara:</u> pavienis objektas <u>Vertingųjų savybių pobūdis:</u> Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbų); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbų). <u>Nustatytas apsaugos nuo vizualinės apsaugos pozonis:</u> 1.00 kv.m
P-4	4439	Knygynas Adresas: Radviliškio r. sav., Baisogalos sen., Baisogalos mst., Maironio g. 13.	Registrinis	1992-12-10	<u>Vertybės plotas:</u> - <u>Vertybė pagal sandara:</u> pavienis objektas <u>Vertingųjų savybių pobūdis:</u> -
P-5	46657	Partizanų ryšininkės Elenos Kasakaitytės kapas	Registrinis		<u>Vertybės plotas:</u> 5.00 kv.m. <u>Vertybė pagal sandara:</u> pavienis objektas <u>Vertingųjų savybių pobūdis:</u> Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbų); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbų).

Apsaugos principai:

- Bendrojo plano keitimo sprendiniuose nekilnojamojo kultūros paveldo integralumo nuostatos turi atitikti principus, išreikštus Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje (Žin., 2002, Nr. 110-4852) ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007), kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789;
- kultūros paveldo vertybes supanti aplinka yra neatsiejama jų reikšmingumo dalis, kartu sudaranti kultūrinį kraštovaizdį;
- nekilnojamas kultūros paveldas turi būti išsaugotas ir perduotas ateities kartoms kaip krašto ir vietos bendruomenės kultūrinio tapatumo pagrindas, kraštovaizdžio vertės formantas, turi būti sudaromos sąlygos visuomenei jį pažinti ir juo naudotis.

Apsaugos ir tvarkybos kryptys:

- Nekilnojamosios kultūros vertybės, jų teritorijos, apsaugos zonos tvarkomos ir veikia jose plėtojama pagal bendrojo ir specialiojo teritorijų planavimo, strateginio planavimo dokumentus, apsaugos reglamentus ir jais nustatomus paveldosaugos reikalavimus, parengtus vadovaujantis šio įstatymo ir Teritorijų planavimo įstatymo nuostatomis (pagrindas: Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 22 str. 1 p.);

- visų objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 59 ir 60 str. reikalavimai;
- siekiant darnios ir subalansuotos miestelio plėtros, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas miestelio kultūros paveldo objektų ir teritorijų apsaugai bei palaikymui. Visi miestelyje esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai turi būti išsaugoti ir tvarkomi, pritaikant juos kultūrinei bei visuomeninei paskirčiai, išsaugant kaip neatsiejamą ir integruotą miestovaizdžio elementą;
- išsaugoti istorinių dominančių vizualinį poveikį Baisogalos miestelyje, kuriame istorinis užstatymas praktiškai sunykęs;
- miestelio teritorijoje esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai išsaugomi, pritaikomi visuomenės viešajam pažinimui ir naudojimui;
- Statinių kompleksai ir atskiri statiniai, kurie saugomi viešam pažinimui ir naudojimui, saugomi pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 19 str.;
- Kultūros vertybių registre registruotų neveikiančių kapinių teritorijoms nustatoma konservacinė žemės naudojimo paskirtis (pagrindas: Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 20 str.);
- į kultūros vertybių registrą įrašytos laidojimo vietos naudojamos viešam pažinimui ir naudojimui bei viešajai pagarbai;
- viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamojoje kultūros vertybėje draudžiami vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai: kultūros paveldo objektą pritaikyti kitiems, negu nurodyta nekilnojamosios kultūros vertybės pase, naudojimo būdams; padidinti saugomų statinių naudojimo intensyvumą, pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius;
- vadovaujantis PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“ III Skyriaus 7.8 punkto nuostatomis, planuojant vykdyti didelės apimties žemės judinimo darbus (rengti karjerus, kasti tvenkinius, tiesti susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus bei statyti jiems funkcionuoti būtinus statinius ir kt.), keičiančius reljefą daugiau nei 1 ha plote, o taip pat kitais 7 punkte įvardytais atvejais, turi būti atlikti archeologiniai tyrimai;
- jei atliekant statybos ar kitokius darbus aptinkama nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniiui, o šis informuoja Departamentą (pagrindas - Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 3 d.);
- kultūrinio pažinimo tikslais į turizmo maršrutus įtraukta 1 nekilnojamo kultūros paveldo vertybė, pasižyminti didžiausiu kultūriniu potencialu – Baisogalos dvaro sodyba (kodas 991).

I-oje ir II-oje sprendinių alternatyvose numatomos kultūros paveldo tvarkybos ir naudojimo kryptys yra analogiškos, teikiami sprendiniai neprieštarauja (atitinka) aukščiau išvardintiems nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos prioritetams ir principams, nesudaro prielaidų sumenkinti ar kitaip pažeisti jų vertę.

4.6 Kitos teritorijos ir objektai

Paviršiniai vandens telkiniai

Planuojamoje teritorijoje yra du vandens telkiniai, įtraukti į Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrą: up. Kiršinas (13010360) ir up. Dotnuvėlė (13010710), priklausančios Nevėžio upės pabaseiniui.

Paviršinių vandens telkinių atveju svarbus vaidmuo tenka pakrančių apsaugos zonoms ir juostoms, kurios yra nustatomos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu (toliau – Tvarkos aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr. D1-293 redakcija)¹².

Veiklą paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Vandens telkiniai naudojami, reguliuojami, tvarkomi ir prižiūrimi Lietuvos Respublikos Vandens įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Melioracijos įstatymo nustatyta tvarka.

I-oje alternatyvoje nustatomas reglamento reikalavimas, kad įgyvendinant bendrojo plano keitimo sprendinius - rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus turi būti vadovaujama Tvarkos Aprašo reikalavimais, pakrančių apsaugos juostos ir zonos lokalizuojamos naudojant patvirtinto paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų žemėlapiu¹³ duomenis. Patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, žemės valdos projektų, statinių projektų sprendiniai, susiję su veiklos reglamentavimu paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose lieka galioti.

II-oje alternatyvoje paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos nustatytos vadovaujantis Tvarkos aprašo reikalavimais.

Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių (LR aplinkos ministro 2022 gegužės 25 d. įsakymas Nr. D1-147 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymo Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ pakeitimo“) duomenimis planuojamoje teritorijoje potvynių grėsmės ir rizikos nėra, priemonių nuo užliejimo taikymas nenumatomas.

Požeminio vandens vandenvietė

Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje veikia 1 gėlo geriamojo požeminio vandens vandenvietė. Tai **II grupės požeminio vandens vandenvietė** – su atmosferos krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu silpną ryšį turinti pusiau uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta iš dalies izoliuotuose vandeninguosiuose sluoksniuose. (4.6 lentelė).

¹² Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašas reglamentuoja paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarką ir paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų dydį prie upių, ežerų, tvenkinių, kanalų, nepratekamų dirbtinių vandens telkinių, kurie registruoti Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastru.

¹³ Lietuvos Respublikos teritorijos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų žemėlapis M 1:10000 (projektas). Žemėlapis sudaro erdvinį duomenų rinkinį, kuriame pateikta paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų ribų geometrija. Žemėlapyje nurodytų paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų dydžiai nustatyti vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu 2022 m. rugsėjo 2 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-293. Žemėlapiu sudarymo, jo tvirtinimo ir keitimo tvarką nustato Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų, pelkių ir šaltinių, natūralių pievų ir ganyklų, (melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonų planų, žemėlapių ir (ar) schemų rengimo (kai nerengiamas teritorijų planavimo dokumentas ar žemės valdos projektas) ir tvirtinimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2022 m. lapkričio 11 d. aplinko ministro įsakymu Nr. D1-355/3D-680.

4.6 lentelė. Duomenys apie planuojamoje teritorijoje esančią vandenvietę

Regist ro numer is	Vandenvietė	Eksplloatuojamo geologinio sluoksnio indeksas	Vandenvietės grupė	Išteklių rūšis	SAZ projektas	SAZ įsteigtas	Būklė
2227	Baisogalos (Radviliškio r.)	D3st	I Ib1	gėlas vanduo	yra	taip	naudoja mas

Siekiant išsaugoti geriamojo požeminio vandens kokybę vandenviečių teritorijose ir jų apylinkėse, vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, steigiamos vandenviečių apsaugos zonos (VAZ). Planuojamoje teritorijoje esančiai vandenvietei yra nustatyta apsaugos zona, susidedanti iš trijų juostų. Griežto režimo apsaugos juosta (1-oji juosta) skirta saugoti vandenvietę ir joje esančius požeminio vandens kaptazo įrenginius nuo nuolatinės, atsitiktinės arba tyčinės taršos. Apribojimų juostos yra skirtos apsaugoti vandenvietę nuo mikrobinės (2-oji juosta) ir cheminės (3- ioji juosta) taršos.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose taikomos specialiosios sąlygos, kurias nustato Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo VI skyriaus 11 skirsnio 106 straipsnio reikalavimai.

I-oje alternatyvoje - Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitime numatomi teritorijos vystymo sprendiniai nepažeidžia Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio nuostatų. Baisogalos vandenvietės ir jos VAZ lokalizacija yra pateikiama grafinės dalies brėžiniuose.

II-oje alternatyvoje - Baisogalos vandenvietės teritorija lokalizuota, tačiau VAZ grafiškai nepažymėta.

5 SU PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS, YPAČ ATKREIPIANT DĖMESĮ Į PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU APLINKOS APSAUGAI SVARBIOMIS TERITORIJOMIS

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos pagrindu sprendinių konkretizavimo stadijoje yra parengti Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai - **I alternatyva**, kuri lyginama su galiojančio Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano (2010 m.) sprendiniais - **II alternatyva**. Įgyvendinant planavimo darbų programoje numatytus tikslus bei uždavinius, I-oje alternatyvoje išskiriamos teritorijų tvarkymo funkcinio prioriteto zonos (skirtingo intensyvumo polifunkcinės teritorijos), ekologinio stabilizavimo - gamtinio karkaso teritorijos, numatomi urbanistinės sistemos vystymo bei susiklosčiusios erdvinės struktūros tobulinimo sprendiniai, nustatomi įgyvendinimo prioritetai, numatomos inžinerinės bei susisiekimo infrastruktūros vystymo kryptys. Reikia pažymėti, kad Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai (I alternatyva) yra parengti vadovaujantis tęstinumo principu, t. y. prisilaikant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano (2010 m.) sprendiniuose (II alternatyva) nustatyto urbanistinio vystymo modelio, tačiau pritaikant jį prie demografinės situacijos, ekonominės veiklos galimybių bei pasikeitusių teritorijų tvarkymo poreikių.

Teikiamų miestelio teritorijos tvarkymo alternatyvų skirtingumą lemia miestelio teritorijos plėtra, urbanistinio vystymo pasiūlymai, urbanizuojamų ir neurbanizuojamų teritorijų santykis, gamtinio karkaso teritorijų lokalizavimas bei tvarkymas (I-oje alternatyvoje teikiama detalesnė ekologinio stabilizavimo teritorijų lokalizacija), investicijų poreikis savivaldybės prioritetinės inžinerinės infrastruktūros įgyvendinimui. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos kryptys, principai ir prioritetai nesikeičia.

Racionalaus gamtinių išteklių naudojimo ir apsaugos, gamtinio kraštovaizdžio stabilumo, savitumo bei bioįvairovės išsaugojimo, aplinkos sveikumo (kokybės) užtikrinimo siektinumai tiesiogiai įtakoja bendrojo plano keitimo sprendinių formavimą, teritorijos funkcinių prioritetų, naudojimo ir apsaugos reglamentų nustatymą, o tuo pačiu sudaro sąlygas išvengti ar bent jau sumažinti su bendrojo plano sprendinių realizavimu susijusių aplinkosauginių problemų.

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių formavimo stadijos sprendiniai gali tiesiogiai arba netiesiogiai turėti reikšmės planuojamos teritorijos aplinkos būklės charakteristikoms ar jų tendencijoms:

- Dalis miestelio teritorijos bendrojo plano sprendinių – atskirųjų želdynų vystymas bei jų įjungimas į žaliųjų plotų sistemą, užtikrinant teritorinį vientisumą ir funkcinį tęstinumą bei inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendiniai tiesiogiai ir nedviprasmiškai nukreipti į aplinkos būklės gerinimą, ekologinės pusiausvyros stiprinimą.
- Dalis sprendinių nukreipti kitomis kryptimis, bet dalis iš to sekančių veiksmų turėtų turėti ir „antrinį“ poveikį, tarpe to – poveikį planuojamos bei aplinkinių Baisogalos miestelio teritorijų aplinkos būklei. Būtent tokiu būdu sprendiniai gali veikti bendrą energijos suvartojimą, oro, grunto ir vandens taršą, rekreacijos resursus, o per visa tai - gyventojų sveikatą.
- Kai kurie ne į gamtos apsaugą nukreipti sprendiniai tiesiogiai turi įtakos natūralių gamtinių teritorijų plotų sumažėjimui, o taip pat – kraštovaizdžiui.

Reikia pažymėti, kad bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas teigiamai įtakotų ir padėtų spręsti esamas problemas, susijusias gamtinio karkaso bei bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų teritorinių sistemų vystymu, susisiekimo bei inžinerinės infrastruktūros kiekybinio ir kokybinio išvystymu. Detaliau - kuria linkme ir kurie bendrojo plano sprendiniai gali veikti aplinką ir jos komponentus vertinama ataskaitos 7 teksto skyriuje.

Plano įgyvendinimo poveikis teritorijos aplinkos kokybės normoms ir visuomenės sveikatingumui

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai gali tiesiogiai arba netiesiogiai turėti reikšmės planuojamos teritorijos aplinkos būklės charakteristikoms ar jų tendencijoms, todėl šioje planavimo stadijoje atkreipiamas dėmesys į tai, kaip išvengti nepageidaujamų pasekmių aplinkos kokybės normoms ir visuomenės sveikatingumui.

Sprendiniuose (I alternatyva) yra reglamentuota, kad verslo, inžinerinės infrastruktūros (susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos) teritorijų funkcinėse zonose numatoma veikla neturi daryti neigiamo poveikio greta esančioms ir numatomoms gyvenamosioms, visuomeninėms, rekreacinėms, bendro naudojimo, atskirųjų želdynų teritorijoms. Galimai taršios veiklos objektų teritorijų plėtra nėra numatoma.

Baisogalos miestelio teritorijos bendrasis planas įgyvendinamas ne tiesiogiai, o per žemesnio lygmens planus – miestelio dalių, detaliuosius ar specialiuosius planus stambesniame mastelyje bei konkrečių objektų techninius projektus.

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose yra konkretizuojami *teritorijos tvarkymo, reglamentavimo, naudojimo ir apsaugos principai* - nustatomas teritorijų naudojimo tipų ir naudojimo būdų turinys (teritorijų struktūra), užstatymo rodikliai (užstatymo intensyvumas, tankumas, aukštis ir aukštingumas ir kt.), teritorijų tvarkymo ir naudojimo režimai bei kiti specialūs reikalavimai. Vykdamas pramonės ir sandėliavimo teritorijų plėtrą, LR teisės aktų nustatyta tvarka, turi būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSV) procedūros. Jų metu identifikuojami konkrečių objektų/veiklų sukelti poveikiai aplinkai bei visuomenės sveikatai ir saugumui, numatomos konkrečios priemonės galimiems poveikiams išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Įgyvendinant bendrojo plano sprendinius bei vystant plėtros teritorijas šalia esamų intensyvaus eismo gatvių būtina atsižvelgti į transporto poveikį visuomenės sveikatai. Žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ arba techniniuose projektuose, esant būtinybei įvertinti keliamo triukšmo ir oro taršos lygį. Teritorijose, kuriose viršijamos didžiausios leistinos akustinio triukšmo ir oro taršos ribos, reglamentuojamos higienos normomis (HN 33:2011; HN 35:2007), neplanuoti užstatymo arba pagal atliktus skaičiavimus taikyti neigiamo poveikio mažinimo priemonės (akustines sienutes, želdynų juostas ir pan.).

Rengiant specialiuosius arba detaliuosius teritorijų planavimo dokumentus, siekiant išvengti galimo neigiamo poveikio žmonių sveikatai aplink esamus ar planuojamus stacionarius taršos šaltinius (gamybinius ir komunalinius objektus), vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo IV skyriaus reikalavimais, turi būti nustatomos ar tikslinamos sanitarinės apsaugos zonos.

Abiejų alternatyvų (I, II) atveju laikomasi nuostatos, kad pramonės ir sandėliavimo zonose vystoma veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio aplinkai ir gyventojams. Įmonių, įsikursiančių šiose zonose sanitarinės apsaugos zonos neturėtų peržengti teritorijos sklypo ribų.

Planinga inžinerinės infrastruktūros plėtra užtikrins reikiamos komunalinės infrastruktūros išvystymą, suteikiant gyventojams galimybes naudotis kokybiškais komunaliniais (vandentiekio, vandenvalos) paslaugomis, kas palankiai veiks gyventojų sveikatingumą.

Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto nesukels pokyčių žmonių sveikatai. Planuojami sprendiniai pagerins gyventojų gyvenimo kokybę. Planinga vandentiekio ir nuotekų sistemų plėtra užtikrins reikiamos komunalinės infrastruktūros išvystymą, suteikiant gyventojams galimybes naudotis kokybiškais komunaliniais (vandentiekio, vandenvalos) paslaugomis, kas palankiai veiks gyventojų sveikatingumą.

Plano įgyvendinimo poveikis aplinkos apsaugai svarbioms teritorijoms

Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančių konservacinės apsaugos prioriteto (draustiniai, gamtos paveldo

objektai / paminklai), kompleksinių saugomų (valstybiniai parkai, biosferos poligonai) bei „Natura 2000“ teritorijų nėra. Planuojamoje teritorijoje taip pat nėra miškų, natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinių¹⁴.

Planuojamoje Baisogalos miestelio teritorijoje aplinkos apsaugai svarbias teritorijas atstovauja: *gamtinio karkaso teritorijos, EB svarbos natūralios buveinės, saugomų rūšių radavietės, kraštovaizdžio morfologinė struktūra ir vizualinis estetinis potencialas, nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės.*

Remiantis 4 teksto skyriuje pateikta analize, Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai planuojamoje teritorijoje esančioms aplinkos apsaugai svarbioms teritorijoms bei vertybėms poveikio neturės, nesudarys prielaidų sumenkinti ar kitaip pažeisti jų vertę. Poveikio aplinkos apsaugai svarbioms teritorijoms vertinimo aspektu I-oji alternatyva vertinama kaip palankesnė.

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose (I alternatyva) nustatomi reglamento reikalavimai poveikio aplinkos apsaugai svarbioms teritorijoms išvengimui ir/ar sumažinimui pateikiami 8 teksto skyriuje.

¹⁴ <https://biomon.lt/szns>.

6 TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS ARBA NACIONALINIŲ LYGMENIŲ NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU PLANU

Pagrindiniai Europos Sąjungos tikslai aplinkosaugos srityje yra išsaugoti, saugoti ir gerinti aplinkos apsaugos kokybę, saugoti žmonių sveikatą, apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius. Minėti Europos Sąjungos tikslai atsispindi ir Lietuvos Respublikos aplinkosaugos politikoje. Rengiamo vietovės lygmens Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo sprendinių tikslai glaudžiai siejasi su aukštesnio lygmens (regioninio, nacionalinio Europos bendrijos bei tarptautinio) aplinkosaugos tikslais ir jiems neprieštaruoja. Žemiau pateikiami tarptautinių, Europos Bendrijos arba nacionalinių lygmeniu nustatyti pagrindiniai aplinkos apsaugos tikslai, į kuriuos privalu atsižvelgti rengiant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimą.

6.1. lentelė. Tarptautinių, Europos Bendrijos ir nacionalinių lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai.

Dokumento pavadinimas	Tikslai
ES darnaus vystymosi strategija	Mažinti oro taršą, siekti tvaraus vartojimo ir gamybos, skatinti netaršių technologijų kūrimą ir diegimą.
Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencija	Skatinti tvarią plėtrą bei laikytis įsipareigojimo riboti ir mažinti išmetamus teršalus
LR ratifikuota ES Tarybos direktyva dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos ir floros apsaugos (92/43EEB, 1992 05 21)	Skatinti biologinės įvairovės palaikymą, atsižvelgiant į ekonominius, socialinius, kultūrinius ir regioninius reikalavimus.
LR ratifikuota Europos kraštovaizdžio konvencija	Skatinti kraštovaizdžio apsaugą, tvarkymą bei planavimą ir organizuoti Europos bendradarbiavimą kraštovaizdžio klausimais (3 str.): • Įteisinti kraštovaizdį kaip svarbią žmones supančios aplinkos sudedamąją dalį, jų bendro kultūros ir gamtos paveldo apraišką bei jų savasties pagrindimą (5a str.); • integruoti kraštovaizdį kaip reiškinį į savo teritorijų ir miestų planavimo politiką bei savo kultūros, žemės ūkio, socialinę ir ekonominę politiką, taip pat į kiekvieną kitą politikos sritį, galinčią turėti poveikio kraštovaizdžiui (5d str.); • nustatytus kraštovaizdžius įvertinti atsižvelgiant į suinteresuotų dalyvių ir atitinkamos gyventojų grupės jiems priskiriamą ypatingą jiems priskiriamą ypatingą vertę (6cb str.)
LR ratifikuota Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencija	Priimti generalinę politiką, kuri siektų kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendras planavimo programas (5a str.): • Vystyti mokslinius ir techninius tyrimus ir tyrinėjimus ir paruošti veiksmingas priemones, kurios įgalintų valstybę neutralizuoti grėsmę, iškilusią kultūros ir gamtos paveldui (5c str.); • imtis tinkamų įstatyminių, mokslinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, būtinų šio paveldo identifikavimui, globai, išsaugojimui, prezentavimui ir reabilitavimui (5d str.).
Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašas, patvirtintas LR Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1526	LR kraštovaizdžio politikos kryptių tikslas – sudaryti sąlygas išsaugoti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealus, užtikrinti tinkamą jų tvarkymą, naudojimą, planavimo ir darnią plėtrą. <i>Pagrindinės Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptys yra šios:</i> • užtikrinti Lietuvos kraštovaizdžio formavimo socialines, ekonomines ir ekologines funkcijas; • užtikrinti kraštovaizdžio apsaugą, naudojimą, tvarkymą, planavimą ir krašto saviraiškos bruožus;

**Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.**

Dokumento pavadinimas	Tikslai
	• palaikyti ir didinti turimą šalies biologinę įvairovę, kraštovaizdžio teritorinę erdvinę struktūrą ir jo potencialą; • optimizuoti kultūrinio kraštovaizdžio kryptingą formavimą; • suderinti kraštovaizdžio architektūrinę erdvinę kompoziciją. <i>Svarbiausi Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių uždaviniai yra:</i> • įgyvendinant šalies teritorijos bendrojo plano sprendinius; • saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius; • užtikrinti kraštovaizdžio ekologinį stabilumą; • užtikrinti biologinės įvairovės apsaugą ir optimalų kraštovaizdžio tvarkymą; • numatyti priemones istoriškai susiklosčiusiems kultūrinio kraštovaizdžio erdvinėms struktūroms išsaugoti; • optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos, technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą; • įgyvendinti Europos kraštovaizdžio konvencijos nuostatas.
Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta LR Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160	• Pagrindinių ūkio šakų (transporto, pramonės, energetikos, žemės ūkio, būsto, turizmo) poveikio aplinkai mažinimas; • Efektyvesnis gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas; • Pasaulio klimato kaitos ir jos padarinių švelninimas; • Geresnė biologinės įvairovės apsauga; • Geresnė kraštovaizdžio apsauga ir racionalus tvarkymas.
Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta LR Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187	• Įgyvendinti tvariosios plėtros principą; • sudaryti prielaidas racionaliam gamtos išteklių naudojimui, apsaugai ir atkūrimui; • atsižvelgiant į Europos Sąjungos normas ir standartus, užtikrinti tinkamą aplinkos kokybę; • išsaugoti gamtos paveldo vertybes, kraštovaizdžio savitumą ir biologinę įvairovę; • didinti šalies miškingumą ir miškų aplinkosaugos vertę; • mažinti vandens taršą buitiniams ir gamybinėms nuotekoms; • gerinti geriamojo vandens kokybę; • skatinti energijos naudojimo veiksmingumą bei atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą; • mažinti taršą didelių (energetikos) įrenginių; • mažinti poveikį klimato kaitai, ozono sluoksniui, rūgštėjimo eutrofikacijos procesui; • sukurti racionalią atliekų tvarkymo sistemą; • kuo daugiau ir racionaliau panaudoti atliekų medžiaginius ir energetikos išteklius.
Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija, patvirtinta 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626	• darnus gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas; • aplinkos kokybės gerinimas; • ekosistemų stabilumo išsaugojimas; • klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos keliamų aplinkos pokyčių.
LR saugomų teritorijų įstatymas, patvirtintas LR Seimo 1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301	• Išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę, užtikrinti kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, gamtos išteklių subalansuotą naudojimą ir atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes) (3 str.).
Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, patvirtintas LR Seimo 1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120	• Nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų valstybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas (3.1.2 str.); • Sudaryti sąlygas racionaliam šalies gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui (3.1.3 str.); • Numatyti šalies gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologiškai pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą (3.1.4); • Kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse (3.1.5).
Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, patvirtintas LR Seimo	• nustatyti Lietuvos Respublikos teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo teisinio

**Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.**

Dokumento pavadinimas	Tikslai
2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1241	reguliavimo pagrindus, siekiant užtikrinti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio stabilumą, gyventojų teisę į jų gyvenimo kokybę gerinančias aplinkos sąlygas.

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo parengimas susijęs su aukščiau išvardintais dokumentais ir jiems neprieštaruoja. Svarbiausias tikslas, kurio siekiama rengiant šį planą – teritorijos darnioji plėtra. Ji įgyvendinama per urbanistinio ir gamtinio karkasų subalansavimą.

7 GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI

Siekiant tinkamai įvertinti Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo alternatyvų (I, II) galimas reikšmingas pasekmes analizuojamos teritorijos raidai, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje nagrinėjami įvairūs aplinkos komponentai ir galimos reikšmingos tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios (sinergetinės), trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, teigiamos ir neigiamos pasekmės:

- *saugomoms teritorijoms (įskaitant Natura 2000 teritorijas) bei gamtos paveldo objektams;*
- *biologinei įvairovei (EB svarbos natūralioms buveinėms, saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms, natūralioms pievoms ir ganykloms);*
- *kultūros paveldui (Kultūros vertybių registre registruotoms nekilnojamoms kultūros paveldo vertybėms (jų teritorijoms ir apsaugos zonoms));*
- *kraštovaizdžiui (gamtiniam karkasui, gamtinio kraštovaizdžio kompleksams, vizualiniam estetiniam potencialui);*
- *visuomenei ir jos sveikatai;*
- *neatsinaujinantiems ir atsinaujinantiems gamtos ištekliams (vandeniui bei pakrančių apsaugos juostoms ir zonoms, orui, klimatui, dirvožemiui);*
- *aplinkos kokybei;*
- *materialiajam turtui.*

Poveikis kitiems aplinkos komponentams yra nepastebimas arba gali būti nustatomas detalesnėse planavimo stadijose.

Vertinamos parengtos sprendinių alternatyvos: **I alternatyva; II alternatyva** (informacija apie alternatyvas pateikiama 2.3 teksto skyriuje). Alternatyvos vertinamos parengtos „Galimų reikšmingų pasekmių aplinkai vertinimo“ 7.1 lentelės pagalba. Vertinimo skalė:

- tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės (**žymima +**);
- tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės (**žymima -**);
- tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės (**žymima +/-**)
- nenumatoma reikšmingų pasekmių (**žymima 0**)
- nepakanka informacijos (**žymima ?**)

Vertinimo argumentavimas pateikiamas „Galimų reikšmingų pasekmių aplinkai vertinimo“ 7.1 lentelėje. Vertinimo lentelėje stulpelyje „*Reikšmingo poveikio charakteris*“, įvertinus plano lygmenį ir detalizacijos mastelį yra apibendrinamas, nes atitinkami *pasekmių pobūdžiai* (Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 2 priedas, 6 p.) neturi aiškių ar reikšmingų skiriamųjų požymių t. y. trumpalaikės pasekmės prilyginamos laikinoms pasekmėms, ilgalaikės pasekmės prilyginamos vidutinės trukmės ir nuolatinėms, kaupiamosioms ir sąveikaujančioms pasekmėms.

7.1. lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių aplinkai vertinimas

Konceptijos sprendiniai	Alternatyva	Reikšmingo poveikio charakteris	SPAV vertinimo komponentai								Sprendinių vertinimo komentaras	
			Bioįvairovė ir ekotinklas	Gamtinis karkasas ir kraštovaizdis	Kultūros paveldas	Visuomenės sveikatingumas	Vanduo (paviršinis, požeminis)	Dirvožemis	Oras, klimatas	Materialusis turtas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Erdvinės ir funkcinės struktūros vystymas (funkcinis zonavimas)	1	trumpalaikis (laikinas)	+/-	+/-	0	0	+/-	+/-	0	0	I-oji alternatyvoje miestelio funkcinės struktūros plėtojimo sprendiniuose išlaikomos pagrindinės sąsajos su galiojančiame Baisogalos miestelio bendrajame plane suplanuota funkcinė struktūra, planuojamas priemiestinės teritorijos prijungimas, naujų funkcinų zonų formavimas prijungiamoje teritorijoje ir fragmentinis esamų funkcinų zonų ribų keitimas, kuris susietas su pasikeitusios dominuojančios ūkinės veiklos faktu atskirose funkcinėse zonose, esamų funkcinų zonų konversija į kitas funkcines zonas, pramonės ir sandėliavimo, paslaugų ir mišrių gyvenamųjų funkcinų zonų plėtimu. Suformuotas erdvinis modelis atitinka <u>vietinio e kategorijos centro</u> ekonominės plėtros modelį ir teritorinės plėtros poreikius sprendinių laikotarpyje.	
		ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	0	+	0	0	0	+		
	2	trumpalaikis (laikinas)	+/-	+/-	0	0	+/-	+/-	0	0		II-oje alternatyvoje numatyta racionali ir kompaktiška miestelio teritorinė plėtra. Erdvinė raida parengta išlaikant miestelio susiklosčiusią urbanistinę struktūrą, kurią sudaro dvi pagrindinės dalys: Baisogalos miestelis (prie krašto kelio Nr.144) bei gyvenamasis rajonas prie geležinkelio stoties. Abi alternatyvos orientuotos į efektyvų Baisogalos miestelio teritorijos ir panaudojimą, patrauklios gyvenamosios aplinkos kūrimą ir neefektyviai naudojamų teritorijų transformaciją, miestelio identiteto išsaugojimą. Abiejose alternatyvose taikomi kompaktiškos plėtros principai, o prioritetą skiriamas aplinkos kokybės gerinimui. I-os ir II-os alternatyvos skirtumą lemia miestelio teritorijos plėtra, funkcinų prioritetų teritorinė plėtra, urbanizuojamų ir neurbanizuojamų teritorijų santykis. Investicijų pritraukimo, gyvenimo kokybės ir didesnių konversijos galimybių aspektais miesto funkcinės plėtros modelis pranašesnis yra I-oje alternatyvoje.
		ilgalaikis (nuolatinis)	+/-	+/-	0	+	0	0	0	+/-		

Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Plėtos prioritetų nustatymas	1	trumpalaikis (laikinas)	+/-	+/-	0	0	+/-	-	0	+/-	I-oje alternatyvoje, įvertinant realias savivaldybės inžinerinės infrastruktūros vystymo galimybes planuojamoje teritorijoje, nustatomas optimalus teritorijų priskyrimas prioritетinės plėtos teritorijoms: <i>1 įgyvendinimo prioriteto (prioritetinės plėtos) teritorijoms</i> , kuriose planuojama vystyti savivaldybės prioritетinę inžinerinę infrastruktūrą, priskirti du rajonai vakarinėje ir rytinėje miesto dalyse. 1 įgyvendinimo prioriteto (prioritetinės plėtos) teritorijų plotas apie 154 ha, kas sudaro 38,6 proc. miestelio teritorijos esamose ribose; <i>2 įgyvendinimo prioriteto (neprioritetinės plėtos) teritorijoms</i> , kuriose neplanuojama vystyti prioritетinės savivaldybės inžinerinės infrastruktūros, yra priskirtas apie 244 ha plotas, kas sudaro 61,4 proc. suplanuotos teritorijos.		
		ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	+	+	0	+	+			
	2	trumpalaikis (laikinas)	+/-	+/-	0	0	+/-	-	0	+/-		II – alternatyvoje įgyvendinimo prioritetai nenumatyti. Pagal II alternatyvos sprendinius prioritетinė inžinerinė infrastruktūra plėtojama visoje suplanuotoje teritorijoje, kurios plotas yra 300,6 ha. I-oje alternatyvoje sudaromos geresnės sąlygas driekos procesų suvaldymui, ji yra palankesnė inžinerinės infrastruktūros vystymui laikantis ekonomiško ir darnaus vystymo principų.	
		ilgalaikis (nuolatinis)	+/-	+/-	0	+/-	+/-	+/-	+/-	-			
Socialinės ir ekonominės aplinkos vystymas	1	trumpalaikis (laikinas)	+/-	+/-	0	0	0	0	0	+/-	I -oje alternatyvoje, įvertinant demografinės raidos prognozę (kaip labiausiai tikėtinas pasirinktinai realistinis scenarijus (1,72 tūkst. gyventojai 2054 m.), socialinės, švietimo, sveikatos ir paslaugų infrastruktūros plėtra nenumatoma. Poreikis šioms paslaugoms Baisogalos miestelyje ateityje turėtų išlikti esamame lygmenyje (esamos infrastruktūros ribose). Vystant ekonominę aplinką ir verslą numatoma formuoti infrastruktūrinės prielaidas ekonominei veiklai pritaikytoms teritorijoms ir sudaryti sąlygas naujų subjektų steigimuisi ir esamų plėtrai. I-oje alternatyvoje yra reglamentuota, kad ekonominės aplinkos vystymas neturi daryti neigiamo poveikio greta esančioms ir numatomoms gyvenamosioms, visuomeninėms, rekreacinėms, bendro naudojimo, atskirųjų želdynų teritorijoms. Galimai taršios veiklos objektų teritorijų plėtra nėra numatoma.		
		ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	+	0	0	0	+			
	2	trumpalaikis (laikinas)	+/-	+/-	0	0	0	0	0	0		+/-	II-oje alternatyvoje, siekiant gerinti socialinę aplinką ir visuomeninių aptarnavimo objektų kokybę numatomi sklypai naujiems objektams ar jų praplėtimui. Ekonominės plėtos modelis siejamas su gyvulininkyste, paslaugų objektų (automobilių aptarnavimo servisų) plėtra įvairiose miestelio dalyse ir fragmentine medienos pramonės įmonių plėtra prie geležinkelio. Pagrindines pramonės įmones – gyvulininkystės įmonės, užimančios
		ilgalaikis (nuolatinis)	+/-	+/-	0	+	0	0	0	0		+/-	

Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
											didžiausias teritorijas, išsidėsto greta miestelio prie dvaro sodybos teritorijos, taip pat šiaurės vakarinėje dalyje, už Kiršino upelio. Nepriklausomai nuo pasirinktos alternatyvos, rengiant specialiuosius arba detaliuosius teritorijų planavimo dokumentus, siekiant išvengti galimo neigiamo poveikio žmonių sveikatai aplink esamus ar planuojamus stacionarius taršos šaltinius (gamybinius ir komunalinius objektus), vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo IV skyriaus reikalavimais, turi būti nustatomos ar tikslinamos sanitarinės apsaugos zonos. Abiejų alternatyvų (I, II) atveju laikomasi nuostatos, kad pramonės ir sandėliavimo zonose vystoma veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio aplinkai ir gyventojams. Įmonių, įsikursiančių šiose zonose sanitarinės apsaugos zonos neturėtų peržengti teritorijos sklypo ribų. Vykdamas pramonės ir sandėliavimo teritorijų plėtrą, LR teisės aktų nustatyta tvarka, turi būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSV) procedūros. Jų metu identifikuojami konkrečių objektų/veiklų sukelti poveikiai aplinkai bei visuomenės sveikatai ir saugumui, numatomos konkrečios priemonės galimiems poveikiams išvengti, sumažinti ar kompensuoti.
Susisiekimo sistemos plėtojimas	1	trumpalaikis (laikinas)	-	-	+/-	+/-	+/-	-	+/-	+/-	I-oje alternatyvoje plėtojama optimali ir pagrįsta teritorijų plėtros ir optimizavimo poreikius atitinkanti susisiekimo infrastruktūra. Numatoma gerinti miesto gatvių būklę ir užtikrinti kokybiškas ir saugias miesto jungtis su valstybinės reikšmės keliais; įrengti naujas susisiekimo jungtis, kurių pagrindu būtų įsavinamos naujos teritorijos ir plečiamas pagalbinių (kvartalinių) gatvių tinklas. Susisiekimo tinklo plėtros ir modernizavimo eiliškumas turi būti sietinas su atskirų teritorijų užstatymo prioritetais; rezervuoti teritorijas struktūrinių gatvių įrengimui ir užtikrinti statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nuostatų laikymąsi; plėsti bemotorio transporto infrastruktūrą; užtikrinti parkavimo vietų plėtrą; plėsti elektromobilių įkrovimo priėgų tinklą. Visais atvejais naujos susisiekimo infrastruktūros vystymo sprendiniai yra konkretizuojami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose.
		ilgalaikis (nuolatinis)	+/-	0	0	0	0	0	+	+	

**Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	2	trumpalaikis (laikinas)	-	-	+/-	+/-	+/-	-	+/-	+/-	II-oje alternatyvoje numatyta: išplėtoti susisiekimo sistemą; formuoti ryšius, apjungiančius užmiesčio kelių tinklą; išlaikyti turimų transporto koridorių sistemą su racionaliais atstumais tarp sankryžų, nutiesiant dubliuojančias gatves, naikinant esamus įvažiavimus į atskirus objektus ir užtikrinant normatyvinius atstumus iki užstatymo; perspektyvinėse miestelio teritorijose ribose formuoti naujų B; C; D kategorijų gatvių tinklą; vystyti bemotorio transporto infrastruktūrą; plėsti degalinių tinklą; užtikrinti parkavimo vietų plėtrą. Susisiekimo infrastruktūros vystymas, kaip ir kiekviena statyba, neišvengiamai darys trumpalaikį poveikį atskiriems aplinkos komponentams. Statybą vystant griežtai laikantis normatyvinių dokumentų reikalavimų, ilgalaikio neigiamo poveikio neturėtų būti. Materialinio turto atžvilgiu susisiekimo infrastruktūros vystymas vertinamas teigiamai, nes įtakoja nekilnojamo turto vertės augimą. Abiejose alternatyvose gerinamos susisiekimo sąlygos, didinamas kelių tinklo rišlumas. Įgyvendinant sprendinius bei vystant plėtos teritorijas šalia esamų intensyvaus eismo gatvių būtina atsižvelgti į transporto poveikį visuomenės sveikatai. Žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ arba techniniuose projektuose, esant būtinybei įvertinti keliamo triukšmo ir oro taršos lygį. Teritorijose, kuriose viršijamos didžiausios leistinos akustinio triukšmo ir oro taršos ribos, reglamentuojamos higienos normomis (HN 33:2011, „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“; HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“), neplanuoti užstatymo arba pagal atliktus skaičiavimus taikyti neigiamo poveikio mažinimo priemonės (akustines sienutes, želdynų juostas ir pan.).
		ilgalaikis (nuolatinis)	+/-	0	0	0	0	0	+	+	
Inžinerinės infrastruktūros plėtojimas	1	trumpalaikis (laikinas)	+/-	+/-	+/-	0	+/-	-	+/-	+/-	I-oje ir II-oje alternatyvose Baisogalos miestelio inžinerinės infrastruktūros vystymo kryptys – vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros, elektros energijos tiekimo, centralizuoto šilumos tiekimo, gamtinių dujų tiekimo, ryšių infrastruktūros plėtojimo, atliekų tvarkymo <u>yra iš esmės analogiškos</u>. Visais atvejais naujos inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendiniai yra konkretizuojami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose. II-oje alternatyvoje nėra nustatyti įgyvendinimo prioritetai ir prioritentinė inžinerinė infrastruktūra plėtojama visoje suplanuotoje teritorijoje. Tikėtini technologiniai, ilgalaikiai finansiniai ir teisiniai žemės įsigijimo komunikaciniai koridoriai organizaciniai ir kitokie
		ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	+	+	0	+	+	
	2	trumpalaikis (laikinas)	+/-	+/-	+/-	0	+/-	-	+/-	+/-	
		ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	+	+	0	+	+/-	

Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
											sunkumai. Galima daryti prielaidą, kad II-os alternatyvos atveju resursai ir pastangos inžinerinės infrastruktūros vystymui būtų išsklaidyti. Nepakankamas infrastruktūros išvystymas neigiamai veikia gamtinę aplinką ir žmonių gyvenimo kokybę. Pavėluotas infrastruktūros vystymas reikalauja daugiau materialinių resursų, padaroma žala gamtai, sukelia nepatogumus gyventojams, sutrikdomas transporto priemonių eismas. Baisogalos miestelio inžinerinės infrastruktūros vystymas turės ilgalaikį teigiamą poveikį gyventojų gyvenimo kokybei ir sveikatingumui, kadangi didės būstų aprūpinimas reikiamomis komunalinėmis paslaugomis (vandentiekio ir nuotekų surinkimo), gyventojams bus sudarytos sąlygos tinkamai higienai, sveikai gyvenamajai aplinkai, lems mažesni neigiamą poveikį kitiems aplinkos komponentams, turintiems įtakos gyvenamajai aplinkai – orui, vandeniui, dirvožemiui ir kt.
Gamtinės aplinkos apsaugos vystymas	1	trumpalaikis (laikinas)	0	0	0	0	0	0	0	0	I-oje alternatyvoje Baisogalos miestelio gamtinės aplinkos apsaugos vystymo kryptys - <i>kraštovaizdžio struktūrinės ir biologinės išsaugojimas; gamtinio karkaso teritorinės sistemos bei viešųjų atskirųjų želdynų sistemų vystymas</i>. Racionalaus gamtinių išteklių naudojimo ir apsaugos, gamtinio kraštovaizdžio stabilumo, savitumo bei bioįvairovės išsaugojimo bei aplinkos sveikumo (kokybės) užtikrinimo siekis tiesiogiai įtakoja Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo sprendinių formavimą. Remiantis gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimu yra nustatytos gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys ir jas konkretizuojančios tvarkymo priemonės (tvarkymo tipai). Šių sprendinių įgyvendinimas užtikrins Baisogalos miestelio gamtinės aplinkos stabilumą ir ekologinį pilnavertiškumą ilgalaikėje perspektyvoje, padės išsaugoti paviršinių ir požeminių vandenų kokybę, dirvožemio, žaliųjų plotų išteklius, vertingas ekosistemas, gamtinės aplinkos bendrąją estetinę kokybę ir rekreacinį patrauklumą.
		ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	0	+	+	+	+	+	
	2	trumpalaikis (laikinas)	0	0	0	0	0	0	0	0	
		ilgalaikis (nuolatinis)	+/-	+/-	0	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	
											II-oje alternatyvoje nėra įvertintos biologinės įvairovės išsaugojimui svarbios teritorijos ir vertybės – Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės, saugomų rūšių augavietės ir radavietės. Gamtinio karkaso sudėtinų dalių įvardijimas (sąvokos) neatitinka nustatytų Gamtinio karkaso nuostatuose, neatliktas gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas ir atitinkamų tvarkymo kryptų ir priemonių nustatymas, gamtinio karkaso teritorijų lokalizacija neteikiama sprendinių konkretizavimo „Teritorijų naudojimo plane (Pagrindinis brėžinys)“.

**Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas
UAB „SOSTINĖS STUDIJA“, 2024 m.**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nekilnojam ojo kultūros paveldo tvarkymas, naudojimas, apsauga	1	trumpalaikis (laikinas)	0	0	0	0	0	0	0	0	I-oje ir II-oje sprendinių alternatyvose Baisogalos miestelio nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritoriniai apsaugos prioritetai ir principai, kurie užtikrina kultūros paveldo ir istorinio kraštovaizdžio apsaugą ir tvarkymą bei nykimo prevenciją yra analogiški. Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo sprendinių alternatyvos (I, II) suformuotos taip, kad jose teikiami sprendiniai neprieštarautų (atitiktų) nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritoriniams apsaugos prioritetams ir principams. Nepriklausomai nuo pasirinktos alternatyvos prioritetas turi būti teikiamas kultūros paveldo objektų naudojimui viešajai paskirčiai, visuomenės kultūros, rekreacijos ir turizmo reikmėms, miestelio savitumo ir raiškos stiprinimui, kultūros ir gamtos paveldo apsaugos integralumui.
		ilgalaikis (nuolatinis)	0	+	+	0	0	0	0	+	
	2	trumpalaikis (laikinas)	0	0	0	0	0	0	0	0	
		ilgalaikis (nuolatinis)	0	+	+	0	0	0	0	+	

Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo alternatyvų galimų reikšmingų pasekmių aplinkai vertinimo rezultatų suvestinė pateikiama 7.2 lentelėje.

7.2 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo suvestinė lentelė

Pasekmių pobūdis		1 alternatyva		2 alternatyva			
„+“ tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės	trumpalaikės (laikinos)	0	Viso:	26	0	Viso:	10
	Ilgalaikės (nuolatinės)	26		10			
„-“ tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės	trumpalaikės (laikinos)	5	Viso:	5	5	Viso:	6
	Ilgalaikės (nuolatinės)	0		1			
„+ / -“ tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės	trumpalaikės (laikinos)	22	Viso:	23	22	Viso:	43
	Ilgalaikės (nuolatinės)	1		21			
„0“ nenumatoma reikšmingų pasekmių	trumpalaikės (laikinos)	29	Viso:	58	29	Viso:	53
	Ilgalaikės (nuolatinės)	29		24			
„?“ nepakanka informacijos	trumpalaikės (laikinos)	0	Viso:	0	0	Viso:	0
	Ilgalaikės (nuolatinės)	0		0			

Apibendrinimas

Atliktas Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo alternatyvų (I, II) sprendinių grupių: *erdvinės ir funkcinės struktūros vystymas (funkcinis zonavimas); plėtros prioritetų nustatymas; socialinės ir ekonominės aplinkos vystymas; susisiekimo sistemos vystymas; inžinerinės infrastruktūros vystymas; gamtinės aplinkos apsaugos vystymas; nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkymo, naudojimo ir apsaugos vystymas* strateginis poveikio aplinkos komponentams - bioįvairovei ir ekotinklui; gamtiniam karkasui ir kraštovaizdžiui; kultūros paveldui; visuomenės sveikatingumui, vandeniui; dirvožemiui; orui, klimatui; materialiajam turtui vertinimas parodė, kad **ilgalaikės perspektyvos požiūriu I-oji alternatyva vertinama kaip pranašesnė už II-ąją alternatyvą ir turi būti plėtotina. I-oje alternatyvoje** siūlomas pranašesnis Baisogalos miestelio funkcinės struktūros vystymo modelis, kuriame sudaromos palankesnės sąlygos investicijų pasiūlos, plėtros reguliavimo (valdymo), miestovaizdžio apsaugos, gyvenimo kokybės ir didesnės funkcinės konversijos nenutrūkstamoms galimybėms.

8 PRIEMONĖS PLANO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai bus įgyvendinami ne tiesiogiai, o per žemesnio lygmens planus - miesto dalių detaliuosius bei specialiuosius planus, rengiamus žymiai stambesniame mastelyje ir labiau konkretizuojamus. Todėl, einant sprendinių detalizacijos linkme, kuomet jau tampa aiškios planuojamos veiklos ir jų mastai, turi būti ieškoma galimybių sumažinti tikėtinas neigiamas pasekmes, numatomos jų išvengti ar sumažinti padedančias priemones. Siekiant išvengti galimų reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai, visų pirma reikalinga:

- Iš teikiamų Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo alternatyvų pasirinkti tą, kurios įgyvendinimas nesukeltų reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai;
- Laikytis reglamentavimo principų ir jų tolimesnio detalizavimo žemesnio lygmens teritorinio planavimo dokumentuose;
- Rengiant žemesnio lygmens planus - miestelio dalių - gyvenamųjų rajonų, kvartalų sklypų grupių ir kitų teritorijų detaliuosius bei specialiuosius planus, vadovautis bendrojo plano, tiesiogiai ir netiesiogiai su aplinkos kokybe bei jos apsauga susijusiais sprendiniais, įtvirtinančiais tvaraus vystymosi principus;
- Rengti kraštovaizdžio, tame tarpe gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo planus;
- Užtikrinti reikalingų inžinerinių komunikacijų įrengimą bei jų prijungimą prie centralizuotų sistemų; taikyti geriausias prieinamas technologijas, diegiant naujus inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo plėtros objektus ar atliekant esamų objektų modernizavimą;
- Vadovautis kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, numatant atitinkamas šių teritorijų ir/ar objektų apsaugos ir tvarkymo priemones;
- Registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių teritorijose ir apsaugos zonose vadovautis veiklą reglamentuojančių LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, poįstatyminių teisės aktų, apsaugos reglamentų reikalavimais ir paveldosaugos specialiųjų planų sprendiniais;
- Kultūros paveldo vertybių tvarkymas ir naudojimas turi būti vykdomi pagal individualius arba tipinius apsaugos reglamentus (jei individualūs reglamentai nenumatyti), apsaugos specialiuosius planus, strateginius planus, tikslines programas ir tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus.
- Vykdyti ekologinį švietimą ir didinti Baisogalos miestelio gyventojų ekologinį sąmoningumą;
- Supažindinti institucijas ir suinteresuotą visuomenę su Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniais.

Siekiant išvengti ir/ar sumažinti pasekmes aplinkos apsaugai svarbioms teritorijoms ir vertybėms Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose (I alternatyva) yra reglamentuojami kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimui svarbių teritorijų ir vertybių apsaugos bei tvarkymo reikalavimai:

- įgyvendinant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) vertinti sprendinių poveikį saugomoms rūšims, registruotoms Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (naudojant aktualius SRIS duomenis), Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, numatyti poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemones;
- Planuojamoje teritorijoje nustačius *natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinytų* plotus, taikyti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 96 ir 102 straipsnio reikalavimus;
- paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos nustatomos ir tikslinamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar statybos projektus, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.

9 VERTINIMO, ĮSKAITANT VISUS SUNKUMUS, SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967, patvirtintu „Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“ ir Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu (UAB „Sostinės studija“, 2024 m.).

Rengiant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą, informacijos kiekis, kuris leistų įvertinti reikšmingas galimas plano įgyvendinimo pasekmes, buvo pakankamas. Buvo analizuojami įvairių šaltinių: Statistikos departamento prie LRV; VĮ „Registru centras“; Valstybinės miškų tarnybos; Geologijos tarnybos; Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos ir kitų duomenų bankų duomenys, Esamos būklės įvertinimo ataskaita bei su rengiamu planu susiję teritorijų planavimo dokumentai bei teisės aktai.

Didesnė vertinimo problema susijusi su aiškių metodikų, tam tikriems aspektams vertinti, trūkumu. Poveikis aplinkai gali būti labai įvairus, atsižvelgiant į prevencines ir kompensacines priemones, kurios gali būti detalizuojamos žemesniuose planavimo lygmenyse - detaliuosiuose planuose, taip pat specialiuosiuose planuose bei objektų techniniuose projektuose ir jų realizacijose. Todėl nustatyti apibendrintą poveikį aplinkai miesto teritorijos bendrajame plane dėl įvairių faktorių tampa problematiška, o vertinimas tampa deklaratyvus.

Parengtoje SPAV ataskaitoje pasekmės aplinkai vertinamos strategiškai, atsižvelgiant į galimus pokyčius aplinkoje, neatliekant tikslaus kiekybinio vertinimo kiekvieno aplinkos komponento atžvilgiu.

10 NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Įgyvendinant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius, vadovaujantis LR teritorijų planavimo įstatymu ir Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintinus bendrojo plano keitimą, savivaldybės administracijos direktorius ir kitos institucijos privalo vykdyti sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringą), priežiūrą ir kontrolę.

Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo stebėsenos (monitoringo) metu turės būti atliekama:

- Rengiama plano sprendinių įgyvendinimo programa, nustatomas investicijų poreikis;
- Analizuojama teritorijų planavimo duomenų banke sukaupta informacija;
- Formuojant savivaldybės biudžetą, teikiami pasiūlymai dėl bendrojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimo
- Stebimi ekonominio potencialo, ūkinės veiklos, infrastruktūros, nekilnojamojo turto rinkos raidos pokyčiai;
- Analizuojami urbanistinės plėtros ir susisiekimo bei inžinerinės infrastruktūros pokyčiai;
- Analizuojamos pagrindinės ekonominės veiklos sąlygos ir aplinkos kokybę lemiantys faktoriai.

Gamtinės aplinkos būklės ir antropogeninio poveikio jai stebėjimai turi būti vykdomi vadovaujantis LR Aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka ir Valstybine aplinkos monitoringo 2024-2029 metų programa. Rekomenduojama šio plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėseną įtraukti į Radviliškio rajono savivaldybės aplinkos monitoringo programą. Savivaldybės aplinkos monitoringas vykdomas pagal savivaldybės aplinkos monitoringo programą, kurią rengia savivaldybės vykdomoji institucija. Savivaldybės aplinkos monitoringo programos turinį, jo rengimo, derinimo, vykdymo, savivaldybių aplinkos monitoringo kontrolės užtikrinimo ir informacijos teikimo tvarką nustato Bendrieji savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatai. Savivaldybės aplinkos monitoringo programa turi būti suderinta su Aplinkos ministerija arba jos įgaliota institucija Bendrųjų savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatų nustatyta tvarka ir patvirtinta savivaldybės tarybos. Pagrindinis dėmesys vykdant monitoringą turi būti skiriamas dirvožemio, oro, požeminio bei paviršinio vandens būklės kokybinių pokyčių stebėsenai. Taip pat turėtų būti vykdomas kraštovaizdžio struktūros pokyčių, tame tarpe teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos įgyvendinus ar neįgyvendinus bendrojo plano sprendinius bei vizualinės kraštovaizdžio kokybės monitoringas.

11 SANTRAUKA

Įvadas. SPAV ataskaita parengta vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo reikalavimais bei Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu (SPAV apimties nustatymo dokumento vertinimo subjektai pastabų nepateikė). Vertinimo ataskaitoje aprašomos plano sprendinių įgyvendinimo galimos reikšmingos pasekmės aplinkai ir pateikiama informacija, nurodyta Aprašo 2 priede. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai lyginami su galiojančio Baisogalos miestelio bendrojo plano (2010 m.) sprendiniais.

Pirmajame skyriuje pateikiama informacija apie plano rengimo organizatorių, plano ir SPAV dokumento rengėją.

Antrajame skyriuje išdėstomi pagrindiniai Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo tikslai bei uždaviniai, plano sąsaja su kitais planais ir programomis, pristatomi alternatyvų formavimo principai bei pateikiamas alternatyvų (I, II) aprašymas.

Įgyvendinant planavimo darbų programoje numatytus tikslus bei uždavinius, I-oje alternatyvoje išskiriamos teritorijų tvarkymo funkcinio prioriteto zonos (skirtingo intensyvumo polifunkcinės teritorijos), ekologinio stabilizavimo - gamtinio karkaso teritorijos, numatomi urbanistinės sistemos vystymo bei susiklosčiusios erdvinės struktūros tobulinimo sprendiniai, nustatomi įgyvendinimo prioritetai, numatomos inžinerinės bei susisiekimo infrastruktūros vystymo kryptys. Reikia pažymėti, kad Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai (I alternatyva) yra parengti vadovaujantis tęstinumo principu, t. y. prisilaikant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano (2010 m.) sprendiniuose (II alternatyva) nustatyto urbanistinio vystymo modelio, tačiau pritaikant jį prie demografinės situacijos bei pasikeitusių teritorijų tvarkymo poreikių.

Teikiamų miestelio teritorijos tvarkymo alternatyvų skirtingumą lemia urbanistinio vystymo ir su tuo susiję susisiekimo sistemos bei inžinerinės infrastruktūros vystymo pasiūlymai bei įgyvendinimo prioritetų nustatymas. I-oje alternatyvoje teikiama detalesnė ekologinio stabilizavimo teritorijų lokalizacija. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos kryptys, principai ir prioritetai nesikeičia.

Trečiajame skyriuje pateikiamas planuojamos teritorijos esamos aplinkos būklės įvertinimas, bei galimi aplinkos būklės pokyčiai, jeigu plano sprendiniai nebūtų įgyvendinti, kuris apima sekančias sritis:

- *urbanistinės struktūros vertinimas;*
- *socialinės ir ekonominės aplinkos vertinimas;*
- *susisiekimo sistemos vertinimas;*
- *inžinerinės infrastruktūros vertinimas;*
- *gamtinės aplinkos ir aplinkos būklės vertinimas.*

Ketvirtajame skyriuje pateikiama informacija apie teritorijas, kurias gali paveikti Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai. Remiantis atlikta analize nustatyta, kad teritorijas, kurios gali būti reikšmingai paveiktos įgyvendinus ar neįgyvendinus Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius, atstovauja *kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimui svarbios teritorijos ir vertybės: Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės, saugomų rūšių radavietės, gamtinio karkaso teritorijos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugai svarbios teritorijos ir objektai.*

Šiame skyriuje pateikiama išsami informacija apie planuojamų alternatyvų (I, II) ir jose numatomų sprendinių padėtį kiekvieno aukščiau pristatyto teritorinio ar objekcinio aplinkos komponento atžvilgiu. Informaciją iliustruoja grafinės schemos ir lentelės.

Penktajame skyriuje nagrinėjamos aplinkosauginės problemos ir jų priežastys, susijusios su miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniais. Teikiamose alternatyvose numatomų sprendinių įgyvendinimas nesąlygos ženkesnių aplinkosauginių problemų, o galimų lokalių problemų galima išvengti nustatant atitinkamus reglamento reikalavimus.

Šeštajame skyriuje išskirti tarptautiniu, Europos Bendrijos ir nacionaliniu lygmenimis nustatyti aplinkosaugos tikslai, susiję su rengiamu planu ir į kuriuos šiame plane reikia atsižvelgti.

Septintajame skyriuje vertinamos galimos I ir II alternatyvų sprendinių pasekmės saugomoms teritorijoms (įskaitant Natura 2000 teritorijas) bei gamtos paveldo objektams; biologinei įvairovei (EB svarbos natūralioms buveinėms, saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms, natūralioms pievoms ir ganykloms); kultūros paveldui (Kultūros vertybių registre registruotoms nekilnojamoms kultūros paveldo vertybėms (jų teritorijoms ir apsaugos zonoms); kraštovaizdžiui (gamtiniam karkasui, gamtinio kraštovaizdžio kompleksams, vizualiniam estetiniam potencialui); visuomenei ir jos sveikatai; neatsinaujinantiems ir atsinaujinantiems gamtos ištekliams (vandeniui, orui, klimatui, dirvožemiui) materialiajam turtui ir šių veiksnių tarpusavio sąveikai.

Atliktas *Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimo* alternatyvų (I, II) sprendinių grupių: *erdvinės ir funkcinės struktūros vystymas (funkcinis zonavimas); plėtros prioritetų nustatymas; socialinės ir ekonominės aplinkos vystymas; susisiekimo sistemos vystymas; inžinerinės infrastruktūros vystymas; gamtinės aplinkos apsaugos vystymas; nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkymo, naudojimo ir apsaugos vystymas* poveikio aplinkos komponentams - bioįvairovei ir ekotinklui; gamtiniam karkasui ir kraštovaizdžiui; kultūros paveldui; visuomenės sveikatingumui, vandeniui; dirvožemiui; orui, klimatui; materialiajam turtui vertinimas parodė, kad **ilgalaikės perspektyvos požiūriu I -oji alternatyva vertinama kaip pranašesnė už II-ąją alternatyvą ir turi būti plėtotina. I-oje alternatyvoje** siūlomas pranašesnis Baisogalos miestelio funkcinės struktūros vystymo modelis, kuriame sudaromos palankesnės sąlygos investicijų pasiūlos, plėtros reguliavimo (valdymo), miestovaizdžio apsaugos, gyvenimo kokybės ir didesnės funkcinės konversijos nenutrūkstamoms galimybėms.

Aštuntajame skyriuje nagrinėjamos priemonės plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti. Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai bus įgyvendinami ne tiesiogiai, o per žemesnio lygmens planus - miesto dalių detaliuosius bei specialiuosius planus, rengiamus žymiai stambesniame mastelyje ir labiau konkretizuojamus. Todėl, einant sprendinių detalizacijos linkme, kuomet jau tampa aiškios planuojamos veiklos ir jų mastai, turi būti ieškoma galimybių sumažinti tikėtinas neigiamas pasekmes, numatomos jų išvengti ar sumažinti padedančias priemones.

Atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą – nagrinėjant alternatyvų (I, II) įgyvendinimo pasekmes aplinkai nustatyta, kad dalies pasekmių aplinkai galima būtų išvengti ar jas sumažinti atitinkamai reglamentuojant kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimui svarbių teritorijų ir objektų apsaugos bei tvarkymo reikalavimus.

Devintajame skyriuje trumpai aprašytas vertinimas bei sunkumai, iškilę rengiant strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą.

Dešimtajame skyriuje pateikta informacija apie monitoringo priemones. Įgyvendinant Baisogalos miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius, vadovaujantis LR teritorijų planavimo įstatymu ir Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintinus bendrojo plano keitimą, savivaldybės administracijos direktorius ir kitos institucijos privalo vykdyti sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringą), priežiūrą ir kontrolę.

GRAFINĖ DALIS

1. Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas M 1:5000. I alternatyva;
2. Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys M 1:5000. I alternatyva.
3. Radviliškio rajono savivaldybės Baisogalos miestelio bendrasis planas. Teritorijų naudojimo planas (Pagrindinis brėžinys) M 1:5000. II alternatyva

Užsakovo kodas	Pavadinimas	Situacijos kodas
1	KOMPLEKSAS	1
2		2
3	Baisogalos miesto senjora	3
4		4
5		5
6		6
7		7
8		8
9		9
10		10
11		11
12		12
13		13
14		14
15		15
16		16
17		17
18	18	
19	19	
20	20	
21	21	
22	22	
23	23	
24	24	
25	25	
26	26	
27	27	
28	28	
29	29	
30	30	
31	31	
32	32	
33	33	
34	34	
35	35	
36	36	
37	37	
38	38	
39	39	
40	40	
41	41	
42	42	
43	43	
44	44	
45	45	
46	46	
47	47	
48	48	
49	49	
50	50	
51	51	
52	52	
53	53	
54	54	
55	55	
56	56	
57	57	
58	58	
59	59	
60	60	
61	61	
62	62	
63	63	
64	64	
65	65	
66	66	
67	67	
68	68	
69	69	
70	70	
71	71	
72	72	
73	73	
74	74	
75	75	
76	76	
77	77	
78	78	
79	79	
80	80	
81	81	
82	82	
83	83	
84	84	
85	85	
86	86	
87	87	
88	88	
89	89	
90	90	
91	91	
92	92	
93	93	
94	94	
95	95	
96	96	
97	97	
98	98	
99	99	
100	100	

Užsakovo kodas	Pavadinimas	Situacijos kodas
1	Baisogalos miesto senjora	1
2		2
3		3
4		4
5		5
6		6
7		7
8		8
9		9
10		10
11		11
12		12
13		13
14		14
15		15
16	16	
17	17	
18	18	
19	19	
20	20	
21	21	
22	22	
23	23	
24	24	
25	25	
26	26	
27	27	
28	28	
29	29	
30	30	
31	31	
32	32	
33	33	
34	34	
35	35	
36	36	
37	37	
38	38	
39	39	
40	40	
41	41	
42	42	
43	43	
44	44	
45	45	
46	46	
47	47	
48	48	
49	49	
50	50	
51	51	
52	52	
53	53	
54	54	
55	55	
56	56	
57	57	
58	58	
59	59	
60	60	
61	61	
62	62	
63	63	
64	64	
65	65	
66	66	
67	67	
68	68	
69	69	
70	70	
71	71	
72	72	
73	73	
74	74	
75	75	
76	76	
77	77	
78	78	
79	79	
80	80	
81	81	
82	82	
83	83	
84	84	
85	85	
86	86	
87	87	
88	88	
89	89	
90	90	
91	91	
92	92	
93	93	
94	94	
95	95	
96	96	
97	97	
98	98	
99	99	
100	100	

Užsakovo kodas	Pavadinimas	Situacijos kodas
1	Baisogalos miesto senjora	1
2		2
3		3
4		4
5		5
6		6
7		7
8		8
9		9
10		10
11		11
12		12
13		13
14		14
15		15
16	16	
17	17	
18	18	
19	19	
20	20	
21	21	
22	22	
23	23	
24	24	
25	25	
26	26	
27	27	
28	28	
29	29	
30	30	
31	31	
32	32	
33	33	
34	34	
35	35	
36	36	
37	37	
38	38	
39	39	
40	40	
41	41	
42	42	
43	43	
44	44	
45	45	
46	46	
47	47	
48	48	
49	49	
50	50	
51	51	
52	52	
53	53	
54	54	
55	55	
56	56	
57	57	
58	58	
59	59	
60	60	
61	61	
62	62	
63	63	
64	64	
65	65	
66	66	
67	67	
68	68	
69	69	
70	70	
71	71	
72	72	
73	73	
74	74	
75	75	
76	76	
77	77	
78	78	
79	79	
80	80	
81	81	
82	82	
83	83	
84	84	
85	85	
86	86	
87	87	
88	88	
89	89	
90	90	
91	91	
92	92	
93	93	
94	94	
95	95	
96	96	
97	97	
98	98	
99	99	
100	100	

Užsakovo kodas	Pavadinimas	Situacijos kodas
1	Baisogalos miesto senjora	1
2		2
3		3
4		4
5		5
6		6
7		7
8		8
9		9
10		10
11		11
12		12
13		13
14		14
15		15
16	16	
17	17	
18	18	
19	19	
20	20	
21	21	
22	22	
23	23	
24	24	
25	25	
26	26	
27	27	
28	28	
29	29	
30	30	
31	31	
32	32	
33	33	
34	34	
35	35	
36	36	
37	37	
38	38	
39	39	
40	40	
41	41	
42	42	
43	43	
44	44	
45	45	
46	46	
47	47	
48	48	
49	49	
50	50	
51	51	
52	52	
53	53	
54	54	
55	55	
56	56	
57	57	
58	58	
59	59	
60	60	
61	61	
62	62	
63	63	
64	64	
65	65	
66	66	
67	67	
68	68	
69	69	
70	70	
71	71	
72	72	
73	73	
74	74	
75	75	
76	76	
77	77	
78	78	
79	79	
80	80	
81	81	
82	82	
83	83	
84	84	
85	85	
86	86	
87	87	
88	88	
89	89	
90	90	
91	91	
92	92	
93	93	
94	94	
95	95	
96	96	
97	97	
98	98	
99	99	
100	100	

Užsakovo kodas	Pavadinimas	Situacijos kodas
1	Baisogalos miesto senjora	1
2		2
3		3
4		4
5		5
6		6
7		7
8		8
9		9
10		10
11		11
12		12
13		13
14		14
15		15
16	16	
17	17	
18	18	
19	19	
20	20	
21	21	
22	22	
23	23	
24	24	
25	25	
26	26	
27	27	
28	28	
29	29	
30	30	
31	31	
32	32	
33	33	
34	34	
35	35	
36	36	
37	37	
38	38	
39	39	
40	40	
41	41	
42	42	
43	43	
44	44	
45	45	
46	46	
47	47	
48	48	
49	49	
50	50	
51	51	
52	52	
53	53	
54	54	
55	55	
56	56	
57	57	
58	58	
59	59	
60	60	
61	61	
62	62	
63	63	
64	64	
65	65	
66	66	
67	67	
68	68	
69	69	
70	70	
71	71	
72	72	
73	73	
74	74	
75	75	
76	76	
77	77	
78	78	
79	79	
80	80	
81	81	
82	82	
83	83	
84	84	
85	85	
86	86	
87	87	
88	88	
89	89	
90	90	
91	91	
92	92	
93	93	
94	94	
95	95	
96	96	
97	97	
98	98	
99	99	
100	100	

Užsakovo kodas	Pavadinimas	Situacijos kodas
1	Baisogalos miesto senjora	1
2		2
3		3
4		4
5		5
6		6
7		7
8		8
9		9
10		

